

LIETUVA

LITHUANIAN DAILY

Kopija 2 c.

Published and distributed under permit (No. 582) authorized by the Act of October 6, 1917, on file at the Post Office of Chicago, Illinois.
By order of the President, A. S. Burleson, Postmaster General.

Copy 2c.

Metai Sa. XXVI
Dien. II

CHICAGO ILL., PĖTNYCIA, SAUSIO (January) 17 d. 1919m.

No. 14

Suvienytos Valstijos "Sausos"

Lenkija valdys Lietuvą?

Revoliucija Montenegroje.

Libknechtas suareštuotas

SUVIENYOTOS VALSTIJOS SAUSOS.

Suvienytos Valstijos šiandien likosi dubalsuotos sausomis. Legislatura Nebraskos 10 v. 32 m. išryto pavirtino pataisymą konstitucijos ir užbaigė reikalingą kvotą 36 valstijų, kad padaryti tikrai sausomis visas Suvienytas Valstijas. Pataisymas federališkos konstitucijos užginantis išdirbinėti ir pardavinėti svaiginančius gerimus įeina galen vienais metais vėliaus po galutinio jo užtvirtinimo. Sulyg prezidento proklamacijos, tai nuo liepos 1 d. Suvienytos Valstijos bus sausos.

LENKIJA VALDYS LIETUVĄ?

Londonas, sausio 16 d. Telegrama aplaikyta šiandien iš Varšavos praneša, kad lenkų valdžia laikinai paėmė į savo rankas administraciją Lietuvos, kad apginti šalį nuo bolševikų. Tas likosi padaryta, prašant Lietuvos respublikos prezidentui.

REVOLIUCIJA MONTE- NEGROJE.

Washingtonas, Sausio 16 d. — Užėmimas Montenegros Serbijos kareiviais, išaukė revoluciją, sulyg Montenegros legacijos išleisto oficiališko pranešimo čionai.

LIEBKNECHTAS SUAREŠTUOTAS.

Berlinas, sausio 16 d. Divizija raitelių gvardijos, kuri pribuvo Berlinan seredoj, suėmė Dr. Karl Liebknechtą, Spartakų vadą. Sakoma, kad Spartakų vadas buvo apsigyvenęs puikiamie viešbutyje Eden, vakarinėje dalyje Berlino. Privatiška telefono komunikacija su viešbutiu likosi staugiai perkirsta, kad buvo paskelbta, jog Liebknechtas yra suimtas.

Spartakų bandymai užimti Delmenhorst ir Wilhelmshaven nepasisekė. Delmenhorste pilečiai prisidėjo prie daugumos socialistų sulaukyme Spartakų agitatorių.

Wilhelmshavene Spartakai užėmė kontorą laikraščio Tagblatt ir Zeitung, bet ištiki mi kareiviai privertė Spartakus ir neprigulmingus socialistus pasiduoti ir atiduoti savo ginklus kareiviams.

Zinios iš Wilhelmshaveno,

datuotos utarninke praneša, kad barakai, kur yra apsistoję 490 jureivių ir kurie buvo prisidėję prie neprigulmingų socialistų, likosi apsupti valdžios kareiviais ir, kad jureiviai bus priversti pasiduoti į celetą dienų.

Laikraštis Lokal Anzeiger praneša, kad Neprigulminga Komunistiška respublika Bremenio turi paskyrus valdišką Tarybą iš devynių, po tris narius nuo kiekvienos sriovės, nuo neprigulmingų socialistų, Spartakų ir Kareivių Tarybos. Senatas buvo priverstas perduoti savo galę komunistiškai respublikos valdžiai ir laikraščiai priversti spausdinti proklamacijas naujos valdžios.

Spartakų pasekėjai tesia savo darbavimąsi utarninko naktyj įvairiose miesto dalyse, bei ypatingai jie smarkiai veikė laikraščių dalyje, kur jų tikslas buvo paimti Wolfo būrą ir kontorą laikraščio Tagblatt.

Valdžia vis dar laiko stiprią kariūnė Moabito sekėjoj, kur jieškojimas ginklų ir kriminallistų, taip pranešama, tesias su geromis pasekmėmis.

Prezidentas Kuhnke "Rytinio Frieslando Respublikos" likosi nuverstas didžiūmos socialistų, kurie suorganizavo naują valdžią Oldenburge. Kuhnke buvo neprigulmingas socialistas.

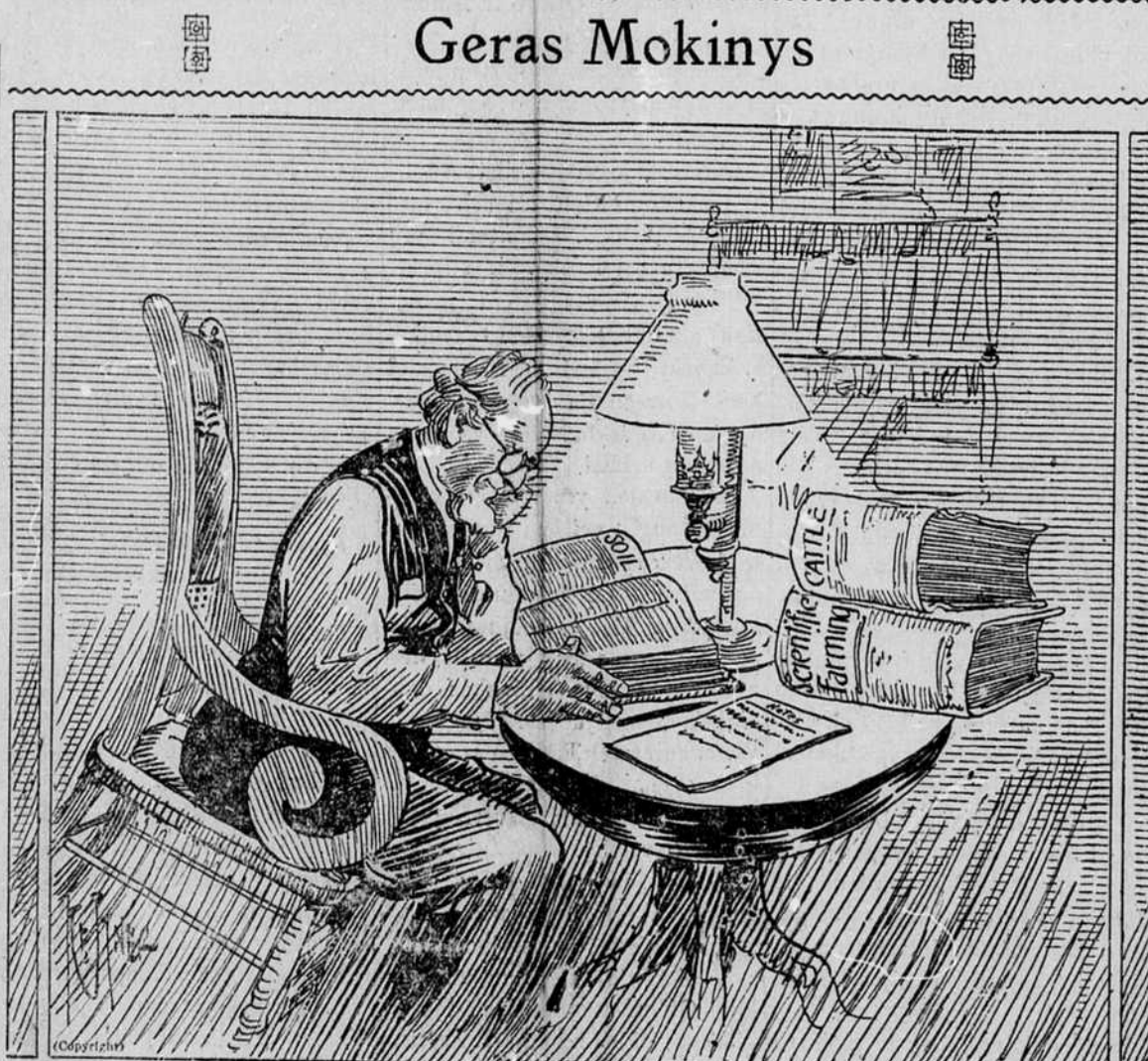
Zinios iš Esseno praneša, kad Spartakai privertė kasyklų darbininkus to apskrčio paskelbti streiką prieš jų norą. Klerikalų rinkimų kalbėtojai buvo užpulti Spartakais tame apskrityje.

Spartakai, kurie bandė užgriebti spaustuve laikraščio Volkszeitung Dresdene, likosi suareštuoti.

ISVAIKĖ MUNICHE RAUDONOSIUS.

Munchas, sausio 15 d. (su vėlinta). Bandymas nuverstti Bavarijos valdžią buvo planuojamas ant šios dienos.

Valdžios kareiviai užkto kelią Spartakams, kurie maršavo iš Stuttgarto ir Augsburguro Munchan ir išvaikė juos. Du šimtai Spartakų likosi suareštuoti darant krattas vietiniuose viešbutiuose ir daug iš jų likosi smarkiai su-

Geras Mokinsys

RENGIASI KAREN PRIES LENKUS IR RUSUS.

Londonas, sausio 16 diena. "Atsisaukimas į Vokiečių Tautą," pasiūstas iš Berlino oficiališku bevieliniu telegrafu ir perimtas čionai praneša, kad "yra reikalingumas apginti tautą prieš lenkų aneksacijas," ir baigiasi: "Ne mažesnis yra mūsų pasiryžimas apginti mūsų rubežius prieš naują Rusijos militarišką despotizmą, kuris nori uždėti ant mūsų savo anarchistiškas kondicijas ir surengti naują pasaulinę karę, laike kurios mūsų šalis bus teatro kariško veikimo."

Bolševizmas reiškia mirtį aikai, laisvei ir socializmui."

Atsisaukimas nurodo į ateinančius rinkimus, kurie bus komi "sulyg laisviausių balsavimo teisių pasatlyje, kad nuspręsti konstituciją Vokiečių valstijos" ir prideda, kad dabartinė valdžia rengiasi sustatyti konstituciją, kuri "apsauros laisvą teisę apsisprendimo tautos prieš visas kontr-revoliucijas — arba pastangas terrorizmo."

Atsisaukimas, po kuriuo pasirašo premieras Ebert, Philipp Scheidemann, Landsberg, Gustave Noske ir Wissell, nariai jo kabineto, užreiškia, kad "tvarka likosi įvesta Berline ir kad valdžia yra prisirengusi pavartoti visokius budus prašalinimui panašių pasibjaurėjimų."

Beveik galutinės pasekmės rinkimų Bavarijoj parodo, kad premiero Kurt Eisnero partija gavo tikrai 75,000 balsų iš 2,750,000.

Klerikalai gavo daugiau negu 1,000,000 balsų ir didžiūma socialistų gavo 900,000.

Eisnerio partija ir neprigulmingų socialistų gavo tikrai 4 vietas iš 156 ir didžiūma socialistų 50, tuom pačiu laikui suvienytos buržuazų partijos turi 102 atstovu.

PERGALES LAISVĖS PASKOLA.

Washingtonas, Sausio 16d. — Vardas atėmiančios kariškos paskolos bu: "Pergalės Laisvės Paskola," sekretorius Glas pranešė šiandien. Data tos paskolos nėra dar nutarta.

FOCH DISKUSUOJA SU PRIESAIS TAIKOS SUTARTI.

Paryžius, Sausio 16 d. — Maršalas Foch, talkininkų vyriausis kariškas vadas, pribuvo į miestą Treves vakar išryto sutikti Vokiečių taikos sutarties delegatus ir diskusuoti prailginimą taikos sutarties. Maršalas Foch priėmė Mathas Erzberger ir Gen. von Winterfeld Vokietijos atstovus, savo privatiškame vagone.

Diskusijos apie atnaujinimą aikos sutarties prasidėjo tuoj aus ir pirmas pranešimas nuo Maršalo Foch pribuvo Paryžium vakar vakare, bet nieko ne buvo viešai paskelbta apie pasekmes konferencijos.

Naujos taikos sutarties sanligos bus priduos Vokietijai per Maršalą Foch, neoficiališkai praneštos, bus tokios:

1. Atlyginimas Vokiečiais už užmušėjistes ir blogą apsiėjimą su talkininkų karės nelaisviais.

2. Sugražinimas greitu laiku mašinerijos ir prekių, kurias vokiečiai pavogė iš Belgijos ir Francuzijos. Nurodama, kad vien tik Francuzijoj bus 500,000 žmonių be darbo, pakol mašinerija nebus sugražinta.

3. Vokietijos auksas, kuris siekia daugiaus negu \$500,000,000 turi būti perkeltas iš Berlino Frankfortan ir apsaugotas nuo bolševikų.

Niekurios kitos brangenybės turi būti perduotos.

4. Vokietija turi perduoti savo laivyną, kuris siekia apie 4,000,000 tonų įtalpos, pervežimui maisto reikmenų į val-

stijas Europos, kurioms yra reikalingas maistas.

5. Bile submarina, kuri randasi Vokietijoj, turi būti perduota talkininkams arba sunaikinta ir nebudavoti daugiaus submarinų.

KATALONIJA REIKALIA AUTONOMIJOS.

Barcelona, Ispanija, sausio 16 d. Vakara kilo naujos demonstracijos. Demonstrantai reikalavo suteikimo autonomijos Katalonijai. Ispanijos valdininkai daug ypatų suareštavo už dalyvavimą demonstracijose.

ROSA LUXEBURG UŽMUŠTA?

Londonas, Sausio 16 d. — Zinios iš Berlino ir Exchange Telegraph biuro per Kopenhagą praneša, kad Rosa Luxemburg, viena iš aktyviausių Spartakų vadų Vokietijoj, užmušta.

VOKIEČIAI SUMUŠE LENKUS POZNANIUJE.

Kopenhagenas, Sausio 16 d. — Zinios aplaiktos šiandien iš Berlino praneša, kad smarkus kilo utarninke tarp Lenkų ir Vokiečių netoli Kolmar Vokiečių provincijoj Poznaniuje.

Pranešama, kad Lenkai buvo sumušti ir daug pražudė kareivių užmuštais ir sužeistais.

ORAS.

Chicagoje ir apeliurkeje: Petnyčioje: Nepastovus, gali būti sniegas ar lietus.

Subauoje: debesuota ir šaliau. Smarkus vėjai šiaurvakarių pusės.

Saulėtekis 7 v. 15 m.; saulėleidis 4 v. 46 m. Mėnulis užtekės 6 v. 38 m. vakare.

Buvo augščiausia temperatūra 44 laipsniai 3 val. po pietų. Buvo žemiausia temperatūra 33 laipsniai 3 val. ryt-
nimui maisto reikmenų į val-

Pildomojo Komiteto Pranešimas.

Ką jis veikia.—Telegramai į
Sveicariją.

Washington, D. C., Sausio 11 d. — Rudeniop pereitų metų Lieuvių viltis buvo pakilus. Spasio 26 d. po Vid-Europos Unijos globa, dvylika tautų vidujinės Europos Philadelphijoj, Independence Hall'eje, paskelbė nepriklausomybę. Tarp tos dvylikos tautų buvo ir Lietuviai.

Lietuviai įgavo vilties, kad veik jos valstija bus Amerikos valdžios pripazinta. Kuomet 11 d. Lapkr. buvo paskelbta mūsų pertrauka, rodėsi, kad Amerikiečiai išties interesuojasi Lietuvos nepriklausomybės klausimu. Buvo sustatyti tekstai Lietuvos nepriklausomybės deklaracijos ir perstatyti abiejų Tarybų susiavimui 26 ir 27 d. Lapkr. Tada visos mūsų viltis buvo sukoncentruotos prie Vid-Europinės Unijos. Tarybų priimtąją deklaraciją tekstą buvo apsiėmę apdirbti tos pačios įstaigos, kurios rengė nepriklausomybės deklaraciją Čecho-Slovakams.

Dar prieš Tarybų susiavimą gavome žinių nuo Amerikos valdžios, kad Lietuviškai Sveicarijos Komitetą, remdamasis ant provokiskumo kai kurių Lietuvos Tarybos Vilkijie narių prašys pripažinimo ne Vilniaus Tarybos, tik Augščiausiosios Sveicarijos Taryšos.

Sužinojęs apie tai, Pildomasis Tarybų Komitetą išsiuntė 17 d. Lapkričio, vardu p. Mastausko, Sveicaričiams kablegramą, kurioje pasakė kad: "Politiškoji situacija reikalauja reorganizacijos Vilniaus Tarybos. Sveicarių komitetas privalo su jais ko-operuoti ir jiems gelbėti. Praneškite apie politinį stovį Lietuvoje."

Tokioje pat prasmėj kablegramas buvo pasiūstas ir p. Augštuoliui į Stockholmą, kad paim formuotų Vilniaus Tarybą apie reikalingumą persiorganizavimo. Veik (greit) atėjo žinių, kad Vilniaus Taryba išties persiorganizavo Tada 23 d. Lapkr. Sveicaričiams buvo pasiūsta kablegramas: "Mūsų užgiriame naują Lietuvos valdžią ir pripažinstame jos autoritetą. Sutikite pirmininką (Čecho-Slovakijos) ir Masariką Francuzijoje, arba Sveicarijoj."

Lapkr. 26 d. buvo vėl siūsta kablegramas Sveicarijos Komitetui. "Atsiųskite tekstą Nepriklausomybės Deklaracijos, ar principus naujo Lietuvos rėdo ir elegrafuokite Pild. Komitetu galiojimą. Tada mes galėsime pasekmingai rūpintis pripažinimu ir gavimu reikalingų (Lietuvai) paskolų."

Grįžę iš Tarybų posėdžio Lapkr. 26 d. Washingtonan, atradome iš Sveicarijos priųstą toki kablegramą: "Tautos Tarybai (Amerikoje). Yra butinai ir neišvengtinai reikalinga, kad Amerikos valdžia pripažintų Augščiausiąją Tautos Tarybą Sveicarijoje. Veikite energingai. Pak-
štas."

Lietuvių Tautinės Tarybos turėjo susiavizavimą ir priėmė rezoliuciją, reikalaujančią, kad Amerikos Valdžia pripažintų provizorį (laikinąjį) rėdą Vilniuje. Jūs privalote ko-operuotis ir gelbėti Lietuvos valdžią, kuri vienatinė gali but pripažinti Persiorganizavus Lietuvos Ta-

rybai ir Ministerijai, mūsų Pildomasai Komitetą, kad neardžius vienybės, norėjo gauti ir paskelbti jų Deklaraciją ir principus, ir laukė jos teksto.

Antra, pasiskelbus Sveicarijos Komitetui Augščiausiąją Lietuvos Tarybą, kilo kėblumai, ar ko mums ir Amerikos valdžios atstovai atkreipė atidą.

Trecia, autoritetas Vid-Europos Unijos matomai mažėjo ir nuo pradžios Gruodžio mėnesio, taikai besitartinant, politiškoji atmosfera regimai mainėsi.

Gruodžio 5 d. ant mūsų nuolatinių klabinimų, Amerikos valdžia pranešė, kad nors ji prieilankiai žiurinti į Lietuvos nepriklausomybės klausimą, bet tuomtarpu neesanti pasirengusi pripažinti jokios Lietuvos valdžios.

Nenusimamam: tuomi, judinome pavienes įstaigas ir pavienes asmenis, aiškindami žodžiu ir memorandumais ir memorialais apie mūsų reikalus ir troškimus. Tuom tikslu buvo atspausa aut geritųjų keliosdešimtys kopijų memorandumo, kurs atsakomais laiskais buvo įteiktas visokioms valdžios įstaigoms, amasadoms ir įtektimiams pavieniams politikams.

Gruodžio 3 d. Senatorius Lodge perstatė tą Liet. Pild. Komiteto "Memorandumą" Senatui, išreiškė Lietuviams sympatijos, patarė tą raštą atspausiti, kaip Public Document, ir perduoti komitetui Užsienio dalykų. 10 d. Gruodžio tas pats Senatorius įnešė Senatą rezoliuciją, kad "cpinioje Senato, Lietuva privalo buti tuo Rusijos atskirta ir jai turi buti suteikta nepriklausomybė ir kad panašios teisės privai buti suteiktos Latvijai ir Estonijai."

Kada Rusai, po bolševikų varlu pradėjo skverbtis į Estoniją, Latviją, ir Lietuvą, mūsų Pild. Komitetą po kiek kartų žodžiu ir raštu perstatė State Departmentui ir War Departmentui pavojų, kuris grėsia Lietuvai iš rytų pusės, taip lygiai ir pavojų, gresianti nuo Lenkų.

Gavę žinių kablegramu, datuotu 11 d. Gruodžio, jog kun. Donuzis ir p. Pakštas išstėjo iš Augščiausiosios Liet. Tarybos lėto, kad Prūsų Lietuviai teigais prilauko atstovybe, "kad Gardino gub. yra Lietuviška ir kad visos Lietuvos partijos Lietuvoje eina išvien ir kad svetimi raivalai—Žydai, Baltarusai—prisileda prie Lietuvos ir Prūsų Lietuva, atsiskyrusi nuo Vokietijos taipgi prie Lietuvos jungiasi. Šią pastarąją žinią plačiai patvirtina ir Lausanos Buletinas, ir gautasai iš Sveicarijos paskutinis Num. (Gruodž. Mėn.) Pro Lituania.

Pild. Komitetą sustatęs tam tinkamą memorandumą įteikė, Amerikos valdžios įstaigoms ir Valstijų ambasadoms, reikalaudami dabar, kada Lietuviai parodė savo kaip ir patapsisprendimus, pripažinti Lietuvą nepriklausomąja valstija.

Tai gi per visą šį laiką ir Tarybos ir Pildom. Komitetą neiliovė, ir neliauja veikės tik viešioje pakraipoj, kad turi gauti Lietuvai nepriklausomybę. Visos kitos mintis nedaleidžiamos, kuri vienatinė gali but pripažinti Persiorganizavus Lietuvos Ta-

Kun. J. Žilius.

Skr.

Amerikos Istorija Stambesni Nuotikiai.

Sulyg Ateiviams Skiriamą va-
dovėlio, J. J. Zmrha'o anglų kal-
boje sutaisyto.

Kolonijų Isteigimas.

Buvo laikas, kada ši didelė
šalis, kurią mes vadiname Su-
vienytomis Valstijomis, buvo di-
džiulis tyrėlaikis, apgyventas rau-
donųjų žmonių—indijonų. Vie-
toj miestų, buvo čia tik maži
kaimeliai "wigwamu", t. y. maži
indijonų triobelės, padaryti iš
žievės ir žolės. Vietoj kelių
buvo tik takeliai per miškus ir
begalines prerijas, arba žolėmis
apaugusias lygumas.

Bet indijonas nieko daugiau
ir nenorėjo. Jam niekas
daugiau nerūpėjo, kaip tik me-
dioklė, žuvinimas ir kovos. O
šių dalykų jis užtektinai galėjo
susirasti šiame didžiame Ameri-
kos tyre (pustynė). Tūkstančių
tūkstančiai būvėlių, arba ameri-
konų jaučių ganėsi prėriose;
miškai knibždėjo nuo briedžių,
stirnių ir kitų žvėrių; upės neršė
lydekos, laišos ir ešeriai; buvė
taipgi daug indijonų giminių, ku-
rios galėjo kariuoti vienos su
kitomis. Savo lauką ir vilyčią
indijonas užmušinėjo gyvulius
maistui apsidengimui; savo ak-
meniniu kirviu jis darėsi sau
padargus, statėsi savo wigwa-
mą (namą) ir kovėsi su savo
neprieteliais. Jam gnažai teru-
pėjo kasti auksas, užslėptas kal-
nuose; jis nieko nežinojo apie
geležį ir anglis ir jų vartojimą;
vienatinis jėgas, kurį jis augino,
buvo maissas. Ir tokiu būdu
neišmatuojami turtai, kurie bu-
vo žemėje ir po žeme, beriošo-
jo neišnaudoti. Tik kada atėjo
baltieji žmonės, ši šalis pradėjo
plėtoties—išpradžių palengva, bet
vėliau su stebėtinu greitumu.

Pirmieji Ateiviai.

Pirmieji žmonės, kurie mėgino
apsigventi šioje žemėje, kurią
mes vadiname Suvienytomis Val-
stijomis, buvo angliai ir holandai.
Anglai vadino sava visą Šiaurinę
Ameriką nuo Naujosios Škotijos
iki šiaurinės Floridos ir "nuo ju-
rių iki jurių." Tuomet dar nie-
kas tikrai nežinojo, kaip didelė
yra ši šalis, nes ji nebuvo dar iš-
tyrinėta, išskyrus siaurą strypą
jurių pakraščiais. Apgyventinti
ši naują šalį buvo sunkus už-
davimas. Nuo 1579 iki 1609 me-
tų trys vyrai, Raleigh, Gilbert
White, kiekvienas savo laikų
mėgino įsteigti koloniją tose vie-
tose, kur yra dabar Virginia ir
Carolina valstijos. Bet žmonės,
kuriuos jie atvežė per jūras, ma-
nė, kad tai jiems persunka; nu-
siminę, išsiilgę savo krašto, jie
negalėjo pakelti gyvenimo tyruose
(pustynėse). Kaikurie sugrįžo
Anglijon, o daugelis praužo.
White'o įsteigtoji kolonija ant
Roanoke salos išgašo ir niekas
nežino kokių būdu; gali būti,
kad naujokus išsėdė ispanai, ar
indijonai.

Pirmas miestas Amerikoje.

Tik 1607 metais pasekmingai
buvo įsteigta naujokynė po va-
dovystę kapitono Jono Smitho,
o betgi ir šitas pasiekimas at-
sėjo žmonėms labai brangiai. Pa-
saka apie šios kolonijos vergus,
klapatų ir kančias užimtų visų
knygų. Indijonai, kurie išpra-
džių buvo draugiški, kariai su
kolonistais, užmušinėdami juos
šimtais ir degindami jų namus.
Daugelis iš kolonistų atėjo į
šią šalį, norėdami pralobti, ir
nuevėlio, įieškoti aukso, negu ar-
žemę, kol ne prispyrė juos
ir ligos. Kad ne išmirtis
energija Jono Smitho, tai jie
visi būtų išmirę. Pirmasai mie-
stas, kurį jie pastatė, buvo pa-
vadintas Jamestown, ir tai buvo
pirmas angliškas miestas ant da-
bartinių Suvienytų Valstijų že-
mės.

Piligrimai.

Kita pažymėtina kolonija bu-
vo įsteigta 1620 metais Massa-

chusetts'e. Ją įsteigė Piligrimai.
Šitie žmonės aplėdo Angliją, kad
susirastų vietą, kur jie liuosai
galėtų garbinti Dievą tinkamiausiu
sulyg jų išmanymo būdu. Jie
buvo griežti savo pažvalgos, la-
bai padorūs ir nemėgo lėpimų
gyvenime. Tai buvo kieti ir tvir-
ti žmonės, kurie nežino abejoji-
mų. Jie atplaukė prie Massachu-
setts krantų gruodžio mėnesyje
1620 m. savo laive, kurs vadinosi
Mayflower (gegužės kvietka).

Atvažiavę, jie nerado nei in-
dijonų triobelės; nelaukė jų jo-
čia pastogė, kada jie išlipo iš
aivo. Jie pasidarė abazą pri-
nigtam miške, išmiegojo naktį
ant sušalusios žemės, ir kada
pirmo nedidžio aušra nauja-
me sviete pabudino juos prie
maldos, primityvis inškas buvo
jų bažnyčia.

Paprastas žmonių, būrys būtų
tuojau sugrįžęs, bet šitie Piligri-
mai, kaip jie vadinosi, pasiliko.
pasiriję įkūnyti savo idealą, nors
už tai reikėtų padėti ir savo gy-
vastis. Ilgai nelaukdami, jie pa-
sikirto medžių, ir, nutašę iš jų
sienojų, pasistatė savo menkas
triobelaites. Jie dirbo savo sun-
kų darbą, neturėdami šiltų pa-
talų naktį ir mažai teturėdami
maisto pasisotinimui.

Daugelis tą žiemą numirė, ir
tokiu būdu pašventino žemę pa-
silikusiems, kurie po to jau nie-
kad nebemanė grįžti ir apfėsti
šalį, kurioj buvo jų numylėtųjų
kapai. Taip buvo įsteigta mie-
stas Plymouthas pasiaukaviniu-
tų, kurie mylėjo kitų gerovę
taip, kaip savo. Jų vargai ne-
pasibaigė su žiema; ligos, badas
ir kovos su indijonais nedavė
jiems ramumo, ir tik per savo
stebėtiną drasą jie galėjo išlikti.

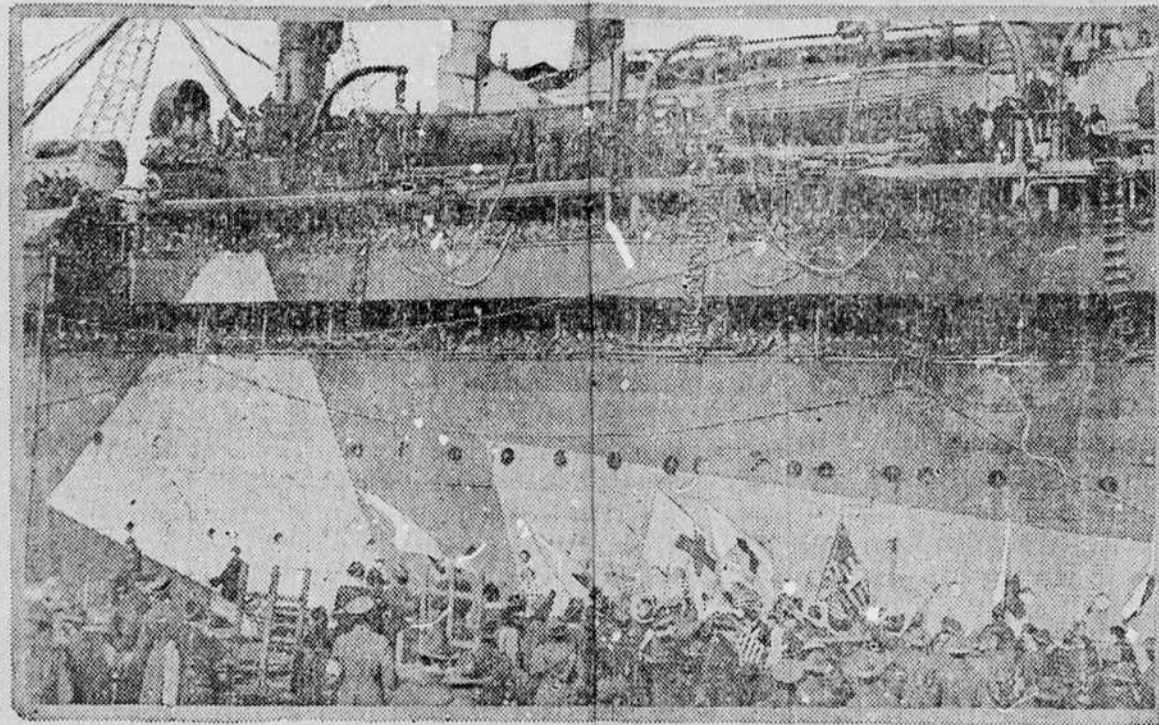
Kaip atsirado "Pašėkavonės Diena".

Ant laimės šitose juodose die-
nose buvo tarp jų tokių, kurie
galėjo daboti ligonius, apginti
naujokynę nuo indijonų užpuoli-
mų ir padrasinti nuvargusius ir
nusiminusius. Jų vadovu buvo
Myles Standish, ir tai svarbiau-
sia jo pastangomis galėjo išlikti
jų kolonija.
Tą vasarį jie pasisodino kornų
ir kitų daržovių, kada indijonai
išmokino juos, kaip tas reikia
daryti, ir laukė savo pirmo der-
liaus. Badas juos smarkiai spy-
rė, ir todėl nesetėbina, kad jie
visi neapsakomai džiaugėsi, kada
surinko pirmą dagą. Jų širdis
buvo pilnos ne tik džiaugsmo,
bet ir padėkos. Jie nuskyrė pa-
skutinį ketvergą lapkričio mė-
nesio 1621 m. dėkojimui—Padė-
kavonės Diena—ir nuo to laiko
Suvienytų Valstijų žmonės šven-
čia tą dieną, kurį nuo tada pa-
siliko legele švente.

Baltimorės ir Philadelphijos

Septynioliktam amžiuje Angli-
ja, kaip ir dauguma kitų šalių
Europoje, nežinojo pakantos ir
tik tiems leido melsties liuosai,
kurie prigulėjo prie valdžios pri-
pažintos bažnyčios. Visi kiti—
puritanai, katalikai ir kiti,—bu-
vo persekiojami ir paniekinami.
Mės žinome, kaip puritanai iš-
bėgo iš Anglijos Ameriką, kad
užlaikius savo tikėjimą, o kiti
puritanai padarė, tą pasiskubino
padaryti ir kiti. Baltimore buvo
įsteigta 1729 m. ir praminta var-
du jos įsteigėjo Lordo Baltimore
kolonijoj, kurią jie pavadino
Maryland pagerbimui Henrietos
Marijos, paprastai vadinamos
Mary, Anglijos karaliaus Karolio
Pirmojo pačios. Kvečeriai
(Quakers) įkurė Philadelphijos
miestą 1681 m., pavadinę savo
koloniją Pennsylvanija (Penn'o
girių žeme) pagerbimui William
Penn'o, jos įsteigtojo.

Šitos dvi kolonijos augo labai
greit, nes ir lordas Baltimore ir
Williamas Penn toleravo visus
tikėjimus ir vėlė savo žmones
su meile ir teisingai. Kitos ko-
lonijos greit pradėjo dygti viena
po kitos: Šiaurinė Carolina 1663

NAMO BROLIAI, NAMO JAUNIEJI...
Laivas "Mauretania" išsodina Amerikon pargijusių 3,500 amerikoniškų kareivių.

m., Georgia 1733 m.—įsteigtos
geraširdžio Lordo Oglethorpe,
kurs iš savo geros širdies davė
proga naujai pradėti gyvenimą
iš naujo daugeliui biednų ir nelai-
mingų savo viengėnų, kurie pa-
gal to laiko įstatymų sėdėjo ka-
lėjimuose už skolų nemokėjimą.

Kodėl žmonės važiavo.

Peržvelgdami šios šalies ko-
lonizacijos istoriją, mes matome,
kad į šią šalį žmonės važiavo
dėl dviejų priežasčių; viena, juos
stumė čia didelis troškimas lai-

svės,—religiškos ir politiškos, o
antra, troškimas pagerinti savo
gyvenimo materiales sąlygas. Be
abejonės, tai yra tiesa, kad kiek-
vieno anų laikų ateivio troškimas
laisvės buvo daug didesnis, kaip
dabartinių ateivių ir tai dėl to
Suvienytųjų Valstijų įsteigėjai
turėjo išvertmės išbuti, nežiurint
į baisias sunkenybes, kokios čia
juos sutiko. Lengva suprasti,
kad naujokynės įsteigtos tokių
žmonių, kokiais buvo ankstybie-
ji kolonistai, turėjo augti ir greit
plėtoties ir lobi.

Iš Lietuvių Gyvenimo Amerikoje.

DIDELĖ EXPLIOZIJA.

So. Omaha, Neb. Čia 4 dieną
sausio 1919 metų 11:10 valandą
ryto įstiko didelė eksplozija. Ex-
pliodavo glicerinos dirbtuvės vie-
nas didelis katilas (boiler).

Explozija taip buvo smarki,
kad 4-5 blokais aplinkui išbėrė
langai. Nukentėjo nuo trenksmo
ir keletas lietuviškų stubų, netek-
damos langų. Prie dabartinio
šalto oro nesmagu sėdėti stuboje
be langų. Bet gyvasių, rodos,
nežuvo.

Explozija, kaip spėjama, iš-
tiko nuo šaltio, bet tikro niekas
negali pasakyti. No eksplozijos
kiek daugiau nukentėjo tik gli-
cerino dirbtuvė, kurios tapo su-
ardytas visas galas.

Po trenksmui, explodavus ka-
tilui, gyventojai išbėgo ant gat-
vių, ir kiti kito teiravosi kas at-
sitiko, bet nieks nežinojo tikro
dalykų stovio ir bėgiojo iš vietos.
Pagaliaus sužinota tikro-
ji priežastis trenksmo, kurs
sujudino visą miestą.

Lietuviai dėl to ir-gi dikčiai
turėjo triukšmo. Mat didelis bu-
telis lietuvių buvo susirinkęs į
lietuvių bažnyčią, kur tuo laiku
buvo laikomso pamaldos atmin-
čiai a. a. Akšomienės. Išgirdę
trenksmą susirinkusieji spruko
laik, palikdami bažnyčioje tik
kunigą ir Tąvoną.

A. a. Akšomienė buvo So.
Omahiečiams gerai žinoma ir vi-
sų gerbiama, nes prieš kelis me-
tus gyvenant jiems So. Oma-
goje, tai buvo viena iš prakli-
niausių lietuvių šeimynų. Jie
pritarėdavo ir remėdavo kiekvieną
kultūrinį lietuvių judėjimą. Da-
bar Akšomai gyvena ant farmos,
kur aplankė jų namą influenza,
nuvairusį į kapus šeiminkę. Lai-
buna lengva jai Amerikos žeme-
lė.

2-ųjų Kunigalkštis.

KEARNY IR HARRISON. N. J.

Sausio 5 d., 1919 m. atsibuvo
prakalbos, kurias surengė T. F.
105 skyrius. Kalbėjo gerb. Kra-
sinskas. Buvo taipgi kvietas
ir dr. Bielskis, bet dėl svarbių
reikalų negalėjo pribūti.

Gerb. Krasinskas, savo rim-
to kalboj, ragino visus lietu-
vius darbuotis išvini. Jis už-
reikė, kad savo vidujinius rei-
kalus rasime tada, kada jau tu-
rėsime liuosybę, o dabar priva-
lome eiti visi prie vieno tikslo,

atvykusieji ugniagesiai turėjo
išversti duris, kad galėjus
pasiekti ugnį.

Vėjas.

IŠ BROOKLYN, N. Y.

Kariumenės reikalais.

Sausio 5 d. Brooklyn, N.Y.
"Garso" kambariuose susiejo
keletas kareivių ir po trumpo
pasikalbėjimo išnešė rezoliuci-
ją, protestuojančią prieš len-
kų ir bolševikų norą paglemž-
ti Lietuvą.

Plačiai diskutuota apie lie-
tuvių kariumenės reikalingu-
mą ir prieitą prie išvados, jog
nieko nelaukiant, Lietuvos vy-
rai turi spiestis į būrius po
lietviška vėliava ir važiuoti
Lietuvos ginti nuo užpuolikų.
Jei tik Amerikos valdžia duo-
tų leidimą ir paramą. Gi kol
bus gautas leidimas, reikalin-
ga daryti prisirengimai, rinkti
liuosnoriai ir t.t.

Visi kareiviai, tarnavusieji
Dėdės Samo armijoje ir visi
kiti vyrai, kurie tikrai mylite
Lietuvą, dabar yra laikas, ka-
da turime rinkties į būrius po
visas Amerikos kolonijas ir
tarties, kaip savo tėviškę ap-
gynus.

Kad sužinotus, kiek turime
tikrų Lietuvos apgynėjų, būtų
gerai, kad visi vyrai, kareiviai
ir nekareiviai, kurie nori stoti
į lietuvių kariumenę, prisijustų
vardus žemiau paduotu ant-
rašu. Susirašius geram bu-
reliui, darysime žingsnius to-
liau. Gavę iš valdžios leidi-
mą, darbą pradėsime.

Broliai, visi iš vieno stoki-
me į Lietuvos apgynimo dar-
bą ir visi lygiai pasišvėskim,
jei jaučiamės lietuviais esą.
Nelaukime, pakol kas mums
karvelius iškeps ir burnon
idės. To nebus. Jei patis
Lietuvai laisvės neškovosime,

Pridursim dar, kad laike pra-
kalbų, kurios buvo rengta agi-
tacijai Lietuvos reikaluose, mu-
sų bolševikai bandė rinkti aukas
Stilsono ir Šukio bylai, bet buvo
tvarkarių tuoj sutabdyti. In-
teligentiskas žmogus svetiname
susirinkime paprasto apgarsini-
mo nedalina žmonėms be susi-
rinkimo vedėjų leidimo, o bol-
ševikai ir pinigų renka nesipra-
še. Tai vis "apsišvietimas."

Kearny-Harrison korespondentas

IŠ BRIDGEPORT, CONN.

Sudegė Bolševikų "Krepastis."

Sausio 11 d. 1919 m., apie
7-tą valandą vakare, sudegė
saliukė, kurią turėjo nusisam-
dę lietuviai bolševikai. Kaip
paprastai, toje saliukėje jie lai-
kė ir visą savo kuopos turtą.
Turėjo knygynėlį, kame buvo
knygų vertės viršaus per porą
šimtų doliarų. Abelnai imant,
ugnis padarė nuostolių mūsų
bolševikams viršaus trijų šim-
tų doliarų.

Ugnis prasidėjo iš nesupran-
tamos priežasties. Saliukė bu-
vo pabudavota kieme ant dar-
žinės. Daržinėje buvo pasta-
tyta pora automobilių, o ant
viršaus laikėsi bolševikai. Ug-
nis prasidėjo iš daržinės, ku-
rios duris buvo užraktytos ir

kitų malonės nelaukime.

Ne žodžiais, bet darbais tē-
vynę išliuosuosime. Lenkai
kalba, kad jie svetimų kraštų
nenori, bet Lietuvos reikalau-
ja, nes ji jų esanti. Lenkai
netik kalba ir rašo apie Lietu-
vą, kaip savo kraštą, bet ir
skaitlingą kariumenę nusiuntę,
kad lietuvius ar jie nori, ar
ne, pavergus.

Lietuviai, ne juokais, ne
kalbomis šiadien vadukime
savo tautą, bet savo jėga,
tvirtu pasiryžimu. Jei plėši-
kai lipa mums ant sprando,
jei žulikų gaujos mindžioja ir
amžiais mindžios mūsų šventą
žemėlę, mes ilgiau laukti ir
dantis sukdams tylėti negali-
me. Stokime darban, spieski-
mės po Lietuvos vėliava, o
Vytauto, Gedimino dvasia
mums vadovaus!

Susirinkimo varde

J. K. Milius,

P. Montvila.

456 Grand St.,

Brooklyn, N. Y.

IŠ BALTIMORE, MD.

Iš rubsių tarpo.

Nežinau ar ir kituose mies-
tuose žydėliai taip šeimynin-
kauja, kaip pas mus. Musų
miesto siuvėjų judėjimas, tai-
gi ir ateitis, pavesta Voše-
riams, Irškiamis ir panašiai.
Siuvėjai kitų tautų tik prigelb-
sti žydėliams. Tik tuomet
jiems suteikiama siuvėjų uni-
roje kiek balso, kuomet per-
matoma, kad pritrauks būrį
naujų narių, bet ir tas doro-
ma tik iki laiku.

Galų-gale atrodo, kad toks
dalykų stovis yra naudingas
tik žydams, nes sumažėjus
darbams, ne žydai netenka
darbų pirmieji, žydai gi dir-
ba.

Šiais laikais pas mumi pra-
deda mažėti darbai ir jei to-
liau taip eis, tai daugelis atsi-
durs kėblame padėjime. Lie-
tuviai gi daugiausiai laukia ir
laukia kol kas kitas jiems pa-

gerins gyvenimo sąlygas. Bu-
tų gerai, kad lietuviai bandy-
tų sutartinai ką nors veikti,
kad tuomi geriau užtikrinus
sau ateitį. Kitų tautų žmo-
nės, abelnai paėmus, daugiau
kreipia domos į savųjų reika-
lus, negu lietuviai kad daro.
Ir kitataučiai dažnai džiaugia-
si tuomi.

A. K.

IŠ DETROIT, MICH.

Pasivėlinio su "receptais."

Šiais laikais, sulyginamai,
mažai užtinki žinučių iš musų
apielinkės dienraštyje "Lietu-
va," tartum čia nieko nevei-
kiama. Kur tau, čia kas gy-
vas juda, darbuojasi. Atsitin-
ka ir taip, kad vieni darbuoja-
si, o kiti kenkia tam darbui.

Sausio 5 d. vietinis Tautos
Fondo skyrius surengė prakal-
bas. Kalbėjo doktoras Biels-
kis, kurs savo kalboje per-
sergėjo visus, kad neaukautų
joki kitą fondą, kaip tik į
Tautos Fondą. Bet ponas
"daktare" biškį pasivėlinai su
savo "receptais," nes jau Lie-
tuvos Neprigulmybės Fondan
Detrote surinkta virš \$900.00.
Lietuvos Duktė.

IŠ GRAND RAPIDS, MICH.

Čia yra Šv. Juozapo Drau-
gystė. Ji turi gerą vardą tar-
pe vietos lietuvių. Nesenai
draugystė nuo L. R. K.
Federacijos laiška, kuriame
minėta federacija kviečia mu-
sų draugystę prisidėti prie fe-
deracijos ir įmokėti jos išdan
tam tikrą mokestį.

Bet draugystė apsvarsčius
reikalą, nutarė prie federaci-
jos nesidėti, nes musų drau-
gystės tikslas—šelpiti narius,
atsidurus jiems nelaimėn. Dr-
stė sako, kad ji ir be kunigų
moka tinkamai sušelpiti savo
narius ir nemato reikalo jies-
koti kunigų globos, kurie, kaip
parodo pats gyvenimas, men-
ki žinovai visuomenės reikalų.
Todėl K. Federacijos laiškas,
taip sakant, atidėta į šalį.

Šv. J. Dr-stės Narys.

Telephone Drover 8767

J. F. BUDRIK KRAUTUVE

Didelis pasirinkimas geriausių Gramafonų
ir Lietuviškų Rekordų.

Auksinių Laikrodžių, Žiedų, ir t. t. Krautuvėje randasi
didžiausias pasirinkimas visokių Lietuviškų Knygų. Ka-
talogą siunčiame Dykai.

J. F. Budrik

3343 SO. HALSTED ST. CHICAGO, ILL.

Skaitytojas žino.

Kad jis užsimokėjo už dien-
raštį "Lietuvą," jis žino, kad
jo pinigus priėmė, nes jis
mato ant laikraščio "Lietuva"
užklijuotą geltoną popierą, jis
mato ant popierės savo ant-
rašą ir dešiniame kumpe yra
—tris numerius, kurie parodo
iki kuriam mėnesiui, kuriai
išpildykite šią blanką ir pri-
dienai ir iki kurių metų jis
yra apsimokėjęs už laikraštį.
Žiūrėkite, kad jūsų numeris

Mainant antrąją, teiksite išpildyti sekančią blanką.

Pirmiausia man "Lietuva"ėjo sekančiu antrašu:

Vardas Pavardė
Numeris Gatvė
Miestas Valstija
Dabar siuntinėkite sekančiu antrašu:
Numeris Gatvė
Miestas Valstija

The Lithuanian Daily
LIETUVA
 Published daily, except Sundays, by the
 Lithuanian Publishing Co., Inc.
 2233 So. Morgan St. CHICAGO, ILLINOIS.
 Telephone: Boulevard 4280
 Entered as Second-Class Matter July 13th, 1893, at the
 Post Office at Chicago, Ill., under act of March 3rd, 1897

EDITOR, B. K. BALUTIS.

SUBSCRIPTION PRICE:

In Chicago, by mail --	
One year	\$6.00
Six months	3.50
Three months	1.85
In Chicago, by carrier--	
One copy	\$.02
Per week	.12
Per month	.45
In the United States, by mail--	
One year	\$5.00
Six months	3.00
Three months	1.65
In Canada, one year	\$7.00
In all other countries, per year	\$8.00

Delei Kilusio Skandalo.

Iškeltoji aikštėn šveicariečių afera, su kuria yra susiję Amerikos lietuvių pasiūti delegatai, ypatingai gi p. Mastauskas, gali turėti labai neigiamą pasekmę ir skaudžiai atsiliepti ant Lietuvos ateities.

Lietuvių Atstovybės Washingtono pranešimas, kurį paduoda Pildomojo Tarybų Komiteto sekretorius, kun. J. Žilins, patvirtina, kad daromi šveicariečiams užmetimai yra ne iš pirmo išlaizti, bet pamatuoti neužginčijamais atsitikimais.

Yra begalo svarbu, kad šitas klausimas būtų tinkamai Amerikos lietuvių išrastas. Juo greičiau ir tinkamiau jis bus išrastas, juo mažiau bėdės jis padarys Lietuvos reikalams. Idant tai atlikus, jis neprivalo būti statomas į siurisas partijinius rūmus, bet jis šiandien privalo būti gydomas, kaip liga, palytėjusi ne vien kuri nors partiją ar sriovę, bet kaip liga, nuo kurios kenčia visų lietuvių reikalai.

Be abejonės, ir iš vienos ir iš kitos pusės atsirastų karštagalvių, kurie mėgins šitą kepsnį kepti ant partijinių žarijų. Nekurie tautininkai mėgins šitą atsitikimą išnaudoti vien "nusukimui sprando" "katalikų" sriovė. Kiti "katalikų" sriovės mėgins šitą savo paslydimą išaiškinti, kaip intriga iš tautininkų pusės. Ištikro, išdalies jau taip ir yra.

Bet tas būtų *galimai aršausis* ir visai netikėtas šio reikalo išrisimas. Suprantama, dalyką perstatant, faktus konstantuojant, jurgū turi pavadinti jurgiu, o kuolą kuolu,—slėpti ir vinyti? Ir būvelnė panašiam atsitikime būtų tas pats, kaip aprišti iš viršaus gangrenuotą žaidą, jos neaproplovus. Vienok *žaisla* privalo būti pirmiausia gydoma, o ne pirmiausia baudiama tas, kuris ją padarė.

Ir todėl yra būtina reikalinga, kad šitas klausimas nepavirstų grynai partijiniu konfliktu, srioviniu susikirtimu,—nes tas neišeitų ant svetkatos Lietuvos reikalams, bet greičiau galėtų būti vandeniu ant Lietuvos priešų, kad ir tų pačių lenkų, maluno,—ko jie gal kaip sykis ir tikisi.

Saugiausias šiame atsitikime kelias—tai padarymas trumpas ir gilios operacijos. Visi lietuviai, ypatingai gi vadovai, ant kurių guli sunki atsakomybė prieš visuomenę, privalo pridėti visas savo pajegas ir panaudoti visą savo pilietiską drąsą tam, idant ta operacija būtų atlikta nuodugniai ir greitai, nes tik tuomet žaisla neužsis pulia, tik tuomet operacija bus pasekminga ir lietuvių reikalai galės vėl pradėti tvarkęsi sveiku pulsu.

Idant tai atsiekus, "katalikų" sriovė, per savo Tarybą, privalo su pilietiška drąsa, aiškiai dalyką išdėstyti. Ji privalo atsakyti staciai, ir atvirai, ir sąžiningai tuojau duoti viešą atsakymą į svarbiausį klausimą:

Ar ji ir dabar pasitiki savo pasiūstų šveicarion delegatų kompetentiškumui ir p. Mastausko išikimybę Lietuvos reikalams?

Jeigu ji išrinkime tų delegatų, ar bile kurio iš jų, *paslydo*, tai ji privalo atvirai prie prisipažinti ir jį atšaukti. Jeigu ji *pinai pasitiki*, tai tą taipgi aiškiai ir privalo pasakyti.

Tai yra vienatinis kelias šio klausimo išrišimui. To reikalauja Lietuvos šios dienos interesai.

Svetimaj Spaudoj apie Lietuvius.

PAKLAUSYKIT!

Jeigu jūs kartais išgirsite lenkų pasakojimą, kad lenkų Lietuvoje yra daugiau negu lietuvių—nesistebėkit! Jeigu išgirsite, kad ir nuo senų senovės lietuvių Lietuvoje kaip ir nebuvo, bet buvo beveik vieni lenkai—nesistebėkit! Lenkų visur ir visada yra ir buvo daugiau negu bile ko kito. Ištikrųjų, net ir pats Adomas su Jieva rojuje buvo ne kas kitas, kaip—lenkai.

Taigi, apie visa tai žinodami, pasiklausykite ir nesistebėkit iš to, ką rašo lenkai iš Lietuvos savo rodakams Varšavon.

Naród Polski, organas lenkų katalikų, kurie sulgę nuomonės nekurių musiškių organų, esą "rimti ir sukalbami" ir turį "prakilnius norus" sulgę Lietuvos, paduoda sekantį straipsnį antgalvių "Memorialas Lietuvos Reikale."

"Is lietuviskųjų lenkų pusės—rašo jis—priduota Varšavos Valstybės *Rada* (Taryba) memorialą reikale lenkiškojo klausimo Lietuvoje.

Autoriai išrodinėja, kad yra klaidinga įsivyravusi iki šiolei nuomonė, buk Lietuvoje lenkystę pirdengdavo daugiausiai šlektos ir miešionijos sluogsniais.

Nuo šimtų metų Lietuvoje gyvuoja skaitlingas kaimietiškas gaivalas. Jo svarbiausios įgulos siekia net prieš-jogailių laikų. Memorialas paduoda sekantį itorišką datą:

"Jau Gedimino laikuose Lietuva buvo nevienoda šalim tautiniu žvilgsniu. Apie tai, kad jau tuomet lenkai sudarydavo Lietuvoje rimtą gaivalą, liudija kunigaikščio žodžiai, ištarti popiežiaus delegatams Vilniuje 1324 metuose, kad jis norėtų, idant krikščionis savo Dievą garbintų—"Rusina sulgę savo apeigų, Lenkai sulgę savo apeigų."

Čia kunigaikštis mini lenkus šale rusinų, kurie tuomet sudarydavo beveik pusę Didžiosios [Lietuvos] Kunigaikštystės.

Taip-pat kitoje vietoje, laiške iš gegužio 16 d. 1323 metų, reikalaujamas prisuntimo katalikiškų kunigų, kunigaikštis Gediminas vienlaik paduoda kaip išlygą, reikalingumą pažinti jiems tris kalbas: lenkišką, semigališką ir rusišką, t. y. reikalauja tokių kunigų, "koki dabar yra ir pirmiausia buvo." Visur su lenkiškąja tautybe apsieinama lygiai su lietuviška ir rusišką tautybe. Lenkų tautybė jau tuomet turėdavo savo locnas bažnyčias ir klerą [kunigiją].

Lenkiškosios kruvos, ir tai Lietuvos centre, susidarė anais senobiniais laikais daugiausiai keliu apgyvendinimo per kniazius kariškų belaisvių, pargabentų iš Lenkijos laike plėšiamųjų karių. Trylikiam amžiuje ir pirmam bertainyje 14-to amžiaus kronikos [užrašai] priskaito tokių karių 30 su viršum.

O apie didumą tokių keliu įvykdintos kolonizacijos gali liudyti skaitlinės išgabentų gyventojų laike nekurių tokių užpuolimų, pažymėtų tų laikų kronikose. Taip, pavyzdžiui, laike užpuolimo 1227 metais ant Lėczycos žemės į lietuvių nelaisvę pateko 40 tukstančių lenkų gyventojų, 1294-tais metais apie 15 tukstančių, 1323-čiais iš Dobrynio žemės paimta 10 tukstančių, o 1376 metais, laike užpuolimo, kuris pasiekė net Tarnovo,—23 tukstančių.

Todėl ne stebėtina, kad tokiu būdu jau viduramžių laikais likosi sutvertas Lietuvoj pamatas etnografinės lenkystės.

Žmonės šitie—sako toliaus memorialas—palikti pats sau kasdieniniam gyvenime, primdavo apeliinkės ypatybės, pasinaudodavo lenkiškai-rusiška kalba, bet nuo baltgudžio skyrėsi rymo-katalikiška tikyba.

Rusų naikinimo politika, atkreipta priešais lenkystę ir katalikybę Lietuvoje, pajudino tas nuinas, pažadino jose krypiant linkų lenkystės. Vienok rusiškoji valdžia užslėgė išlauko tuos atgimimo apsirėikimus ir tik po išėjimo rusiškosios valdžios toks dalykų spovis galėjo visoj savo pilnumoj apsirėiksti.

"Taigi—sakoma toliaus memoriale—sulgę vokiškos vyriausybės surašų, padarytų Ober-Osto plotuose, pasirodė, kad lenkiškieji gyventojai Vilniaus gubernijoje ir šiaurinėj dalyj Gardino gubernijos sudarydavo iki 70 nuosimčių krikščionių tarpe, o nekuriuose apskrčiuose, kaip pavyzdžiui Vilniaus apskrityje, pridedavo iki 90 nuosimčių.

Bet net ir pasiremiant nekuriis rusiškais surašais, paprastai taip sugebiai falšuotais, galime patvirtinti Lietuvos lenkiškumą dideliuose plotuose.

Iš statistikos žemietijų rinkikų išeiina, prieš pat karę, nes 1912 metais, kad abelnas lenkų skaitlius Didžios Lietuvos Kunigaikštystės plotuose siekdavo iki pusketvirtio milijono.

Sulgę šitų pačių cifrų vakarinėj dalyj Kunigaikštystės, iki linijos, dalinančios Berezina ir Dnieprą, lenkų yra 3 milijonai—taigi skaitlinės žvilgsniu perviršija Lietuvius, kurių išviso visam Kunigaikštystės plote yra tik apie du milijonai [?], ir yra lygi šiame plote baltgudžių skaitliui."

—Is *Naród Polski*, Chicago, Ill.

Sausio 15 d. 1919 m.

Delei Musų Biurų Užsieniuose.

"Kaip tai liudna ir nyku matyti, kad visų mažųjų tautų eilėse Europoje iškiliose vietose sėdi Lenkai ir Žydai, tuomtarpu Lietuvių niekur nesimato. Kai tarp musų pačių, tai mums atrodo, kad apie mus žino visas pasaulis; bet į Paryžių nuvažiuavus, nerandama žmonių, kurie apie Lietuvius būtų girdę"—maždaug tokiais ar kitokiais žodžiais rašo kun. Vilimavičius Amerikoje i musų laikraščius.

Kitas Lietuvis, p. B. Mastauskas, tik-ką dabar rašo vėl iš to paties Paryžiaus, bet dar rustes, nemis spalvomis apipiešia Lietuvių reikalus. Anot jo: Francuzija ir Anglija nėsą linkę pripažinti Lietuvos neprigulmębės; jos bevelty palikti Lietuviams pasirinkti vieną iš šių pakaitų (alternatyvų): arba prisidėti prie Lenkijos, su menkučiu šešėliu autonomijos, su atskira finansų sistema, bet viefa armija; arba jungtis busiančion Rusijos valstijon, kurioje Lietuvos autonomija nebusiant gvarantuota,—taip bent rašo p. Mastauskas.

Kuomet taip rašo du Lietuvių veikėjai,—kurie vienas antrą skundžia Lietuvos neistikimybę, bet abu sutinka ant vieno fakto,—reikia manyti, kad jų pranešimuose yra nemaža dalis teisybės. Lietuvos akcija stovi labai žemai Europos politikos rinkoje. Ir tas nėra visai įstabus. Lenkai ir Žydai, kaip lygiai Ukrainai, Cechai, Armenai, ir net taip mažai ikišiolai girdėti Syrai bei "Mesopotamai" pajieję savo tautinius įsieikimus dar prieš karę plačiai pasauliui išskelbti, įsteigdami Europos sostapylėse savo informacijos biurus, spaudos agencijas, ir keliančias delegacijas.

Dar anksti prieš karę ir kare jau prasidėjus, pasirodė Anglų, Francuzų ir Vokiečių kalbose knygų-monografijos apie daugelį mažųjų ir prispaustųjų tautų padėjimą. Ar buvo tas pas mus padaryta?

Kitų tautų politiškieji fondai prisamdė sau svetimačių spaudoje agentus, kurie tų tautų reikalus nuolatos aprašinėjo Anglų ir Francuzų laikraščiuose. Ar turėjome mes tokius agentus? Vėžinėjo po Europą ir Ameriką mažųjų tautų diplomatai, kaip: Mazarikas, Paderevskis ir kiti, kurie gyvu žodžiu sukėlė sau prielankią didžiųjų valstijų opinią ir podraug sužadino jausmus savo vientautių, po svietą išsiklaidusių. Keli tokie musų diplomatai, išskyrus Dr. Šliupą, pasirodė nuo Europos pagrinčių?

Tris svarbiausi politiškos sričiai: informacijos biurai, spaudos agencijos ir keliaujančios delegacijos, mums būtina reikėjo ir būtinai tebereikia užlaikyti. Tų tarptautinėje dirvoje įstajų reikalingumas nepasibaigs net su dabar ateinančia Tautos konferencija. Ar Lietuvių delegatai bus prileisti minėtion konferencijon, ar ne,—ar Lietuvai pasilikis užtikrinta neprigulmėbė, ar ne,—tie klausimai visuomet pastiliks mums svarbus, jeigu mes nenorėsime leisti savo tautai išnykti, ar didesnių tautų nužavinimui ją paduoti.

Jeigu Lietuva nepasilikis pripažinta neprigulmą valstija, abudu šitie pavojai tebestuko juodu šešėliu priešais Lietuvį žmonią. Ir jeigu pas Lietuvius pasirodys esąs išaugęs butinas noras gyviems išlikti, arba, kaip sakoma, bus subrendęs jų "nacionalis susipratimas," tai galima permatyti, kad priešais Lietuvius dar stovi ilgų metų ir milžiniškų pastangų kova.

Ta kova bus vedama kultūriniais ir diplomatiniais k.liais; bet niekas negali gvarantuoti, žinant tukstantmečiais inausgais Lietuvių neapykantą priešais Teutonų ir Slavų vergiją, kad ne pasilies Lietuvį kraujo upeliai per kilšiančias revoliucijas.

jas, jeigu Europos valstijos per savo atkalkumą būtinai užsimanys Lietuvą Slavų (Lenkų, ir Rusų) ar Teutonų vergijon pervartą įstumti.

Mes Lietuvį budą—mylejimą liuosybės—gerai pažįstame; šitą mums parodo šimtmetinės karės su Vokiečiais-vergikais, ir su visiška mus išnaikinti norėjusiais Rusais. Visose tose krauju ignies audrose Lietuviai gyvi išliko, ir šiandien jie (kaip dar niekados) griežtai užreiskia pasauliui savo gyvybę.

Jeigu didžiosios valstijos Lietuvių dar nepažįsta, tai šitos trys, musų viršų minėtiosios internacionalės įstajos, kaip tik ir turės išpildyti tą Lietuvį padermės istorinę misiją, išskelti Lietuvos amžinųjų įsieikinių *Alfą* ir *Omegą* (pradžią ir pabaigą). Turės pareiti valanda, kuomet Lietuvos, kaip kadaisiai buvo Šveicarijos ir Belgijos, klausimas turės būti išristas internacionaliu teismu. Tautos konferencija, kaip rodosi, dar nebus paskutinė ant kryžiaus kelio stotis daugeliui tautų,—tų tarpe ir Lietuvai.

Tačiau, jeigu Lietuvos neprigulmębės klausimas išsiritų užtekancios aušros keliu, tai yra po Tautos konferencijos užplevėsuotų Lietuvos respublikos vėliava ant Vilniaus Seimo rumų čiu-kuro, ir Lietuvos neprigulmębės pasilikty užtikrinta didžiųjų valstijų parašais, visviena mums pasilieka butinas ir didesnis reikalingumas užlaikyti visose šalyse Lietuvį biurus ir agencijas.

Ineidami tuomet, kaip savy-stovė tauta, pasaulio valstijų seimynon, būtinai turėsime supazindinti su Lietuva ir jos senais bei naujai gimstanciais reikalais visą pasaulį, kuris taip atkakliai dabar išikalbinėja musų tautos nepažįstą. Ateis valanda musų išengimo į pasaulio tarptautinį gyvenimą, kurio ikišiolai mes nežinojome. Reikės susieškoti Lietuvai: inžinierius, mechanikus, profesorius; reikės mūsų universitetui ir visokios mokslavies užiebtį vienodu naujoviniu civilizuoto pasaulio mokslu; musų gelžkelius, telegrafus ir radiografus turėsime sumazgioti su viso pasaulio tautų važtai ir tolašija; musų vandenų keliai reikalaus sujieškoti laivus, ir gabius jureivius,—sudaryti ju reivijos bendrijas, inkurti pasaulio uostuose Lietuvos laivijos stotis; musų išdarbija turės įvairiose šalyse surasti Lietuvos tavorams rinkas; musų vaisha ir Lietuvos rekonstrukcija privalės sujieškoti milijonus kapitalo, kurio mes neturime, o kuri būtinai reikės gauti [tenesšiausia plaukai tiliems musų pusbolševikams: savo kapitalo reikės turėti, jeigu nenorėsime svetimam kapitalui verganti!]; reikės reguliuoti musų emigracija ir imigracija, etc. etc. Prieš mus akis atsidadys tukstančiai kelių ir takų, ant kurių mes turėsime savo, o ne kitų žmonės pastatyti.

Kad tie visi keliai vienas su kitu susimegų; kad ant jų musų pastatytieji žmonės neklaidiotų šunkeliais; kad jie "tais keliais" vaikščiotum, jieškotų naudos tik musų valstijai Lietuvai,—reikalinga jiems bus turėti nuolatine pagalba įvairiose šalyse musų busiančių informacijos biurų ir spaudos agencijų.

Ar šiokis, ar tokis likimas Lietuva laukia,—vistič šitos įstajos mums bus reikalingos. Kuomet musų pačių žmonės dabar svetimos valstijoms už pinigų parsiduoda ir musų idealų padeda mušte užmušti, reikia mums tuos kelius užblokuoti. Kuomet valstijos ginasi Lietuvoje negirdėję, o vienok tikisi musų vandenį ir musų žemelę pokaikės išnaudoti, musų priedermę yra visą pasaulį informuoti, kad Lietuvos turfa pėrisi tikrai per Lietuvos rankas, o ne per Len-dar ne pasilies Lietuvį kraujo upeliai per kilšiančias revoliucijas.

Kuomet net Romos popiežius nesąs girdėjęs apie Lietuvoje esančius *Lit* tvius katalikus, ir prašo Talkininkų, kad apgintų Vilniuje... "Lenkus katalikus" (!!!), musų pareiga informuoti, kad jis šio pasaulio reikaluose pagailėtina klaidingas. Kuomet Kapsukai Vilniun gabena Rusų kapitalus, idant musų žemelėn įnešti raudonąjį terrorą ir pariduoti musų šalies turtus palai-kymui tokio-pat teroro kitose žemėse, musų priedermė pasauliui užreikšti, kad bolševizmas yra ne Lietuvių produktas, ir kad Lietuviai užtektinai turi sveiko demokratizmo savo šaliai atbudavoti—lai tik talkininkai tarią žodį Lenkams: "Keep off Lithuania!"

Viskam šitam musų tarptautinai biurui buvo, yra ir bus reikalingi. Tai pirmutinis dalykas, kurį mes turėjome įsteigti jau nuo keleto dešėtų metų, kaip tikta prašvito Lietuvos politinis atbudimas. Jei to nebuvo padaryta seniaus, tai lai bus padaryta dabar. Dar nevelu. "Gerai yra vėliaus, negu niekad." Susituops musų kultūrinės ir politi-

nesąs girdėjęs apie Lietuvoje esančius *Lit* tvius katalikus, ir prašo Talkininkų, kad apgintų Vilniuje... "Lenkus katalikus" (!!!), musų pareiga informuoti, kad jis šio pasaulio reikaluose pagailėtina klaidingas. Kuomet Kapsukai Vilniun gabena Rusų kapitalus, idant musų žemelėn įnešti raudonąjį terrorą ir pariduoti musų šalies turtus palai-kymui tokio-pat teroro kitose žemėse, musų priedermė pasauliui užreikšti, kad bolševizmas yra ne Lietuvių produktas, ir kad Lietuviai užtektinai turi sveiko demokratizmo savo šaliai atbudavoti—lai tik talkininkai tarią žodį Lenkams: "Keep off Lithuania!"

Yra jau tų biurų pradžia: Washington, Šveicarijoje ir Paryžiuje. Reikia jų: Maskvoje, Londone, Stockholme—žodžiu, visoje Europoje (o kodėl ne—net ir Japonijoje?) Tik reikia musų Taryboms, kuomet Lietuva tarpe vilkų apsiasta nieko negali veikti, išrasti budą, kaip tą įvykinus. O musų visuomenė, jeigu vengia Lietuvai vergijos, tegul musų Tarybas prie to spaudžia. Tegul spaudžia, pakol pagalba Lietuvai nėra pervelai.

J. O. Širvydas.

Teisingas Padalinimas Pelno.

Mes lime visai išaiškinti žodžius liuosybė, demokratybė, teisybė, lygybė ir tam panašiai. Čia, Amerikoje, žodis liuosybė visai kitaip suprantamas negu Petrograde, Maskvoje arba kokiuose nors vokiečių miestuose. Ten, dėl pavyzdžio, kuomet mažas burelis kraštutinių, gerai apsiginklavęs, įsiveržė į laikraščio įstaigą, kurią jie pramina burkuažišką, išmeta redaktorių štabą ir paliepia žemesniems klausyti jų įsakymu, kaip naujų redaktorių, ir direktorių, kurie užgriebė tas vietas nuo tikrų savininkų, tai yra pavyzdys kaip žodis liuosybė yra suprantamas ten. Gi čia, Amerikoje, istikrųjų mes turime liuosybę, bet niekuomet mes tokį saualį pasielkimą nevadintumėm liuosybe. Čia demokratija reiskia lygų atstovavimą valdžioj kiekvieno piliečio, kuris savo balsavimu prisideda prie nuskyrimo miestot, valstijos arba valdžios valdininko Rusijoje augščiausiu laipsniu pasiekimo demokratijos rokuojasi tuomet, kuomet tik darbininkai (laboriai), kareiviai ir politiški agitatoriai, kurie apsiavauka save vadais ir su pagalba gražių, daug žadančių žodžių vadovauja minia ir daro su ja, ką nori, o kitos klesios visuomenės, kaip tai vertelgos, pramonės įsteigėjai, kapitalistai, inteligentai ir profesionališki darbininkai esti atmeti nuo sprendimo likimo savo tautos.

Šiandien, gadynėje didelių visuomeniškų reformų, daugiausiai yra kalbama apie "Teisingą padalinimą pelno." Kaip supratimas žodžių liuosybė, demokratybė ir lygi atstovybė, taip ir šis teisingas padalinimas pelno gali būti visai supratas. Čia, Amerikoje, reiskia, jog rezultatas darbo turi būti, kaip galima arčiau, padalintas sulgę vertės darbo padėto.

Tai yra sunkus klausimas. Kas gali pasakyti, dėl pavyzdžio, kaip skirtumas tarp neisdirbtos medegos ir pabaigto (padaryto) produkto turi būti padalintas tarpe tų, kurių sujungtomis pajegomis šis daiktas buvo pagamintas? Kokia dalis priguli žmogui, kuris pirmas sumanė, kad toks daiktas galimas padaryti; kokia dalis tiems, kurie sugalvojo būdą, kuriuo šis daiktas gali buit padarytas; kokia dalis tiems, kurie išrado mašiną padarymui šio daikto, kokia dalis žmogui, kuris išdrįso užsimti šiuo amatu ir pardavinėjimu; kokia dalis už darbą padėtą padaryme šio daikto, prevežime jo ir pardavime?

Surasti būdą padalinimui peino už pabaigtą (padarą) produktą tarpe tų, kurių suvienytos pajegos pagamino šį produktą, yra didis ir sunkus uždavinys, tiesą pasakius, tai yra klausimas šios dienos.

Kas dieną mes matome bandymus, kaip įvairūs žmonės risa šį klausimą visokeriopais būdais. Mes matome kaip užsienusieji sukrauna didelius turtus iš savo užvedimų, tuolaik duodami darbininkui tik trupinius nuo savo stalo palaikymui jojo gyvasties, o ne užtikrina jam pritin-kantį ir ramų gyvenimą.

Tie tai ir yra autokratai kapitalizmo. Jie tai ir gimdo bolševizmą. Kitur mes matome tą patį dalyką iš kitos pusės. Tai yra darbininkų kles, kuri apreiškė, jog jiems priklauso pilnasatlyginimas. Tik paprasto darbininko alga genijui-įsradėjui, visai nieko tam, kuris padirbo ir užlaiko mašiną, visai nieko tam, kuris užsiima išdirbimu ir įvesdino savo pinigų.

Rusijoje jie tą teoriją pradėjo praktikuoti. Pasekmė iš to šitokia: nupuolė pramonė, betvarkė pirklyboje, milijonai žmonių be darbo, milijonai seimynų be duonos. Bolševikų bandymas pavesti visą valdžią proletarijui, nustelbiant visas kitas klesas, žmones, kurie matė tą bandymą pripažįsta, jog tai yra baisiausi tragedija istorijoj revoliucijos. Vokietijoj jie pradėjo panašų bandymą, bet ne taip neapmastytai. Nekurias pramonės šakas jie pavėdė valdžiai, žinoma, tuo pačiu laiku įvesdami augstas algas darbininkams. Pasekmė to viso—nuostolis milijardo markių penkiuose šimtuose dirbtuvių. Kas atlygins šį nuostolį? Vėl darbininkai.

Iš tų Europos bandymų ir nepasisekimų, Amerika tu gerą progą pasimokinti, eidama viduriniu keliu. Laipsniškai ir nuolatinis prašalinimas nesusipratimų tarp darbdavių ir darbininkų, kaip tas yra daroma skerydlose ir "packing house" Wilsono ir Ko. ir kitose dirbtuvėse, nuolatinis pagerinimas darbo sąlygų ir pakelimas atlyginimo už darbą, atstovavimas darbininkų dirbtuvės reikalų vedime, draugiskas sutarimas užveidžioti su darbininkais. Vis tai cina prie išrišimo klausimo teisingo padalinimo pelno, geriausias apsaugojimas žmonijos nuo pavojaus autokratijos kapitalizmo ir bolševizmo.—Apgarsinimas.

PASISKAITYKITE!

Rauda.

Tėvyne! kur tavo garbinga senovė,
Tvirtybė ir garsūs vaikai?
Narsių milžinų kas tas gaudas išgriovė?
Ko tyli jų skardūs ragai?

Man liudna! kartą veizėt dabartinę,
Jos snaudulį ilgą matyt;
Datirt jos, kaip ledą, jau šaltą krutinę,
Širdies jos mušimą klausyt.

Lietuvi! atbusk! jau ir laikas atėjo
Pažvelgti, kur tu nubridai,
Suprasti, ką tavo širdis pamylėjo,
Ko jieskai ir ką pradaidai?..

00—00

E. DE AMICI

Vertė M. GRIGONIS

ŠIRDIS

MAŽIEMS IR DIDELIEMS

GINČIUS.

As šiandieną susiginėjau su Koretti, bet visai ne iš pavydo, kad jis gavo dovaną, o as ne, ne iš pavydo; bet visgi as buvau kalbantis. Mokytojas jį pašodino greta manęs. As rašiau savo sąsiuvinyje gražiai. Koretti mane alkune pastumdė, ir as padėjau kleką ir sutečiau mėnesinį apsakymėlį "Pasiaukavimas". As jį rašiau mažajam murininkui, nes jis serga.

As supykau ir pasibariau; Koretti šypodamas tarė:

— Juk as netyčia.

Man reikėjo intikėti, nes as jį gerai pažįstu; bet jo šypojimasis man nepatiko, ir as pamaniau: žinoma, jis didžiulioji, nes gavo dovaną! — ir, pralinkus kelius valandėms, keršydamas, as taip jį pastumiau, kad as visą puslapią pagadinu.

Tada jis užsidedė ir, taręs: "Stai tu tyčia padarei," pakėlė ranką; bet mokytojas pažiūrėjo, ir jis nuleido ranką; o paskui pasakė: "as tavęs gatvėje lauksiu."

Man pasidarė neįtikėtina, pyktis išgaravo ir pasiliko tik tai nusiminimas.

— Ne, Koretti netyčia pasielgė, — pamaniau as, — jis geras.

As atsiminiau, kaip jis namie darbuoja, kaip motina slaugė, kaip as buvau linksmas, kai jis pas mane svečiuosna atėjo ir kaip jis mano tėvui patiko. Nežinau, ka as duociau, jei tik galėčiau atgal pasiimti žodį, tąją puikebę, kuri jis mane atsidaro! As pamaniau, kad tėvas butinai man pasakytų:

— Tu buvai kaltas. Taip. Tai atsiprašyk.

Bet tai as nedariau, nes nenorėjau nusizeminti. As žvairomis j draugą žiūrėjau, mačiau suplyusį jo fufaikos petį, turbūt, jis dieną daug malkų nešė, jaučiau, kad jis lyliu, ir pasiryžęs buvau sakyti: atleisk, bet sis žodis gerklę užspringo. Jis irgi j mane žiūrėjo ir atrodė daugiausiai nusiminęs, negu nuliudęs. Tada ir as jo nebijau. Jis atkartojo:

— As tavęs gatvėje lauksiu!

— Gerai!

Bet čia atsiminiau tėvo žodžius, kartą man pasakytus:

— Jei tu neteisus, ginkis, bet nenušik!

Ir dabar mintyje nutariau:

— As ginsios, bet nesuduosiu.

Mano siela buvo nerami, ir as neklausiau, ka sakė mokytojas.

Pagaliaus mes išėjome iš klasės. Atsidedęs gatvėje, as pamaniau, kad jis seka paskui mane. As sustojau, laikydamas rankoje liniją. Jis prisiartinio, as pakeliau liniją.

— Ne, Enriko, — šypsodamasis tarė jis, ranka nušundamas liniją, — taikinkimės ir vėl bukime draugai.

As išspradžios nustebeu, paskui, lyg kas mane būtų pastumdė, puoliau ant jo kaklo. Jis pabučiuo mane ir tarė:

— Niekados nesiginčysiu — tiesa?

— Niekados! niekados! — sušukau as.

Ir mudu persiskyrėva patenkintu. Bet kada grįžęs namo, as viską tėvui papasakojau. manydamas, kad suteiksiu jam malonumą, jis susiraukė ir pasakė:

— Tu pirmiausia turėjai ištiesti ranką, nes vai neteisus.

Paskiau pridurė:

— Ir tau nereikėjo pakelti linijos ant draugo, kuris už tave geresnis ir dar kareivio šunus!

Ir ištraukė iš mano rankų liniją, sulaužė ją ir nusviedė.

—00—
MANO SESUO.

Enriko, kodėl tu, dargi po to kai tave tėvas pabarė už pasielgimą su Koretti, padarei man šį nesmagumą? Tu negali įsivaizdinti,

kaip as nusiminiau. Argi tu nežinai, kad, tai tu buvai mažas, as ištisas valandas sėdėjau prie tavo lapšio tuo laiku, kada as galėjau su draugėmis žaisti, ir, kai tu sirgai, as naktimis keldavausi tavo karščio ištirtu. Nejaugi tu, įzeidamas savo seserį, nežinai, kad, jei atsitiktų baisi nelaimė, as pavaduočiau motiną ir pamylėčiau tave, kaip sunų? Nejaugi tu nežinai, kad, nebebus pasaulyje mūsų tėvų, as busiu tavo draugė, vienintelis žmogus, su kuriuo tu galėsi pasikabėti apie juos ir apie tavo kudiųkystę, ir jei tiktai reikėtų, as dėl tavęs, Enriko, darbuočiau, kad tave maitinus ir mokinus. Tu žinai, kad as tave mylėsiu visados, kada tu busi užaugęs, kad as mintimis seksiu paskui tavę visur, kur tu tik važiuosi, nes mudu kartu augava ir vienodas kraujas mūsų gislose teka?

"O Enriko, ir jei kada nors, kai tu užaugsi, tave nelaimė patiks, jei tu pasiliksi vienas, tu butinai ateisi pas mane ir pasakysi:

— Silvija, mano sesė, leisk su tavimi pasilikti, pakalbėsiu apie tą laiką, kada buvau lamingu—atsimeni! pakalbėsiu apie mūsų mamą, apie mūsų namus, apie mūsų laimingą praeitį.

"O, Enriko! atleisk man šį pastebėjimą, kurį as darau. As niekados nebeimėsiu ne vieno tavo paniekinimo. Nežiurint visko, tu pasiliksi mano brolis, as niekados daugiau nieko neatmisiu, tik tai, kad tave, kudiųkui esant, ant rankų nešiojau, kad kartu su tavimi lyėjau tėvą ir motiną, kad mačiau, kaip tu augai, kad daug buvau ištikimas tavo draugas. Parašyk man kokį nors malonumą tame pat sąsiuvinyje, ir as čia dar šį vakarą pasižiursiu. Tuo tarpu, norėdama parodyti, kad as visai ant tavęs nepykstu, ir matydama, kad tu pavargai, as perrašiau mėnesinį apsakymėlį "Pasiaukavimas", kurį tu norėjai mažajam murininkui parašyti; tu jį rasi kairioje dėžutėje tavo skobnio: as naktį rašiau, kada tu miegojai.

"Parašyk man ką nors gera, Enriko, meldžiu tavęs.

Tavo sesuo Silvija."

"Nesmiu vertas trvo rankos bučiuoti!"

Enriko."

ARKLIO PAKANTRUMAS.

Arklys nueina 400 mastų per 4½ minutes žingsniai, per 2 minutes rščia ir 400 mastų per minutę, suolia. Paprastas arklio darbas imama kaip 22.500 svarų iškeliant vieną pėdą per minutę per 8 dienos valandas. Arklys neš 250 svarų 25 mylias per 8 valandų dieną. Vidutinis plėkinis arklys patrauks 1.600 svarų 23 mylias per dieną lygiu keliu, priskaitant žimo sunkumą. Vidutinis arklio sunkumas yra 1.000 svarų; jo viekas lyginasi 5 vyrų žiekui. Arklinjame malunė, nueinant tris pėlas per sekundą, keliui esant 25 pėdų diametris jo įtempia su mašina pajėga 4½ arklio. Daugiausiai, ka arklys gali patraukti gulščia linija, yra 900 svarų; bet jis tą gali padaryti tik momentaliai, vienvaliniame įtempime, ik pusę to jis gali atlikti. Jis gyvena 25 metų; vidutiniškai apie 16 metų. Arklys išbuva 25 dienas tik su vandeniu, be kieto pašaro, 17 dienų be ėdesio ar gerimo, bet tik 5 dienas su dietu pašaru, begė rimo.

PATARIMAS JAUNOMS MERGINOMS.

Ne kiekviena gali išmokti žaisti, giedoti ar piešti taip, kad tuomi duoti smagumą savo draugams, bet kiekviena gali savo draugams įtikti persiėmus šitomis patarmėmis. Daryk duris be trenksmo. Užlaikyk savo rūpinimą gražiai tvarkoj. Turėk laiką atsikėlimui ir atsikėlimui. Niekomet neduok knypkiui buti neįsiutam per 24 valandas. Išmok padaryti duoną ir pyragą. Visuomet žinok, kur tavo laikai randasi. Niekomet nepraleisk dienos nedarūsio ko-nors, kad padarytum kam nors smagumą. Niekomet neik prie pusryčių neįsitaisius švaria. Niekomet nevaikščiok su atsagstytais rankoms. Šnekėk aiškiai, idant kiekvienas galėtų suprasti. Niekomet nesišvaistyk ir nenitoniok, jei gali užkenkti kitienis. Niekomet nepurkštav ar nekarščiokis.

KAIP PADARYTI NEIŠTRINAMAS RAŠALAS.

Dražužiams ženkliniti, arba su Plunksna Rašyti.

I 4 uncijų bonkele įdėk subkarbonato sodos (sub-carbonate of soda) 2 drachmų, pripildyk vandeniu. Suslapink vietas, ant kurių nori rašyti ponsa (smulkios anglies dulkės, ar kitos kokios juodos) ir išprosink lygiai su gerai įsildytu prosu; paskui ištirk gerai tas vietas šepetėliu, dantimis, kotelu ar ilčia, nublizgink, kad gerai galima būtų rašyti, vartojant žasies plunksną; paskui perleisk karštą prosą per parašytą vietą, arba išdžiovink ant saulės. Jei gerai padaryta, tai šitas neištrinamas rašalas.

Čia yra pulkas lenų kariūmenės, po vad. gen. Haller'io, Francuzijoje. Jie rengiasi važiuoti Lenkijon, idant atremti Bolševikus, o, prie progos taipgi užimti ir Lietuvą... Pranešama iš Varšavos, kad Lenkija jau "apėmusi Lietuvos valdymą."

Dolel Vilniaus Universiteto.

Isteigta "Vilniaus Universiteto Draugų" organizacija, kurios tikslu yra surasti ir suteikti piniginę paramą busiančiam Lietuvos Universitetui Vilniuje, šiomis dienomis išsiuntinėjo savo nariams laišką ir mažą pamfletėlį vardu "Alma Mater of Lithuania."

Pamfletėlis anglų kalboje pilduoda trumpai buvusio Vilniaus Universiteto istoriją ir dabartinę lietuvių pastangas minėtą Universitetą išnaujo atidaryti.

Siunčiamas sykiu su tuo laiškas yra sekancio turinio:

Gerbiamasis:—Po ilgo laukimo ir po visokių kliūčių galiausiai pagaminti tapo įstatymai Draugų Universitetas Vilniuje ir Asociacijos, kaip lygiai ir trumpas istoriškas raštas apie praeitį tos universitetas. Čion vieną ir kitą pridėdame prie šito laiškelio.

Tad dabar liekti mums, kurie pasizadėję esame tapti nariais, pradėti darbas. Norint, kad žmonės, gerai atsimintų j draugiją, reikia, kad nariai pirmą-pirmiausiai parodytų savo gerą valią; todėl kiekvienas nevilkinant įnešti savo pažadėtąjį metinę mokestį. Toji mokestis už 1919 m.

Bet tuomi mokesties įnešimu darbas neužsibaigia. Kiekvienas narys turi jausti pareigą sąvije, kad lietuvių universitetei ir daugiaus draugų ir pinigų pagaminti reikia. Kiekvienas iš mūsų turi pažįstamų netik savikčių žmonių, bet ir amerikiečių. O tarp amerikiečių randasi nemaža labdarė, ik linkusių pasitirinėti žmonių. Tad galima netik pavienius ypatoms, bet ir labdarų įstai-goms pranešti Lietuvos vargus, ypačiai įrengiant augstąją mokyklą, ir pakviesti, kad atkreiptų dėmą, jog Lietuva buvo karės laukia, vienok pasiliko pamiršta išlaikinio svieto; j angė vokiečių nelabumas, ir atsikvėpti vis lietuviui tėvynėje tegalėjo. Dabar virsta geresnė gadynė. Reikia pašelpsti vargstantį kraštą, o tuomi labiausiai mokslan varu besisprendžiančią jaunomėnę; šalis nuengta ir nuolatine neįstese be svetimos pagalbos įsisteigti tūkstančius mokyklų, labiausiai j universitete, kuriai reikia trobesių, laboratorijų, moksliškų prietaisų ir tt.

Raštelis apie universitetą suteiks reikalingas žinias iš praeities mokyklos, o dabartinis stovis gali žodžiu būti paaiškintas. Amerikos žmonės, bent apšvietę, labai nuoširdžiai trokšta lietuviams gerovės ir šviesos, ir todėl nėra sunku prie jų prieiti ir lietuvių tautos vargus perstatyti. Tik drąsos ir noro reikia.

Taigi suremėme petys j petį ir padirbėkime, o nepasijusime, kaip busime didelį darbą atlikę! Subėgs pinigai Draugijos izdan, ir tėvynėi bus nauda. Pagelbėsimė įsteigti katedras ir mūsų jaunomėnė nereikalaus užrubežin važinėti šviesos gauti.

Visoki patarimai ar klausimai Universitetas reikalė bus mielai priimami.

Su tikra pagarba,
J. Šliupas, Sekretorius.

Suvienytų Valstijų Universitetai ir Tautų Lyga.

Tautų Lyga, kaip svarbiausias taikos pamatas, yra nepaprastai remiama Amerikos universitetuose. Svarbiausiųjų universitetų ir kolegijų profesoriai beveik išvieno remia Prezidento Wilsono planą.

Rytinėj Suvienytų Valstijų dalyje universitetų viršininkai stoja už Lygą, kurią suorganizavo šimtas žymiausiųjų mokytojų birželio mėn. 1915 m. ir kuri nuo to laiko tebėra Pasaulio Lygos veikliu prnokėju.

Harvardo Universiteto prezidentas, A. Lawrence Lowell, rašo:

"Tur but as negalėsiu atsakyti geriau j jusų klausimą del mano nuomonės link Tautų Lygos, kaip kad sakydamas, jog nuo pat jos prasidėjimo prieš pusketvirtų metų as buvau pildomojo komiteto pirm-sėdžiu Lygos, kuri buvo veikliausioji draugija, raginantį įsteigti Tautų Lygą šioje šalyje.

Columbijos Universiteto (New Yorke) prezidentas Nicholas Murray Butler buvo taip-pat veiklus ir jam esant pirmsėdžia politiškiųjų mokslų skyriaus prie Carnegie Įstaigos del Nuolatinės pasaulio federacijos įsteigimo geidimas apsiereiskia visoj rytų Amerikos dalyje. Mt. Holyoke moterų Kolegijos prezidentė Mary E. Wooley sako:

"As karštai remiu Tautų Lygą ir manau, jog jos klausimas, turi būti pirmiausiai svarstomas Tautos susivaižiavime." O Bowdoin Kolegijos prezidentas Kenneth C. M. Sills sako:

"As tikiu, jog businčioji ramybė ir pasisiekimas priguli nuo tokių organizacijų sudarymo."

Vakaruose, Kansas Valstijos Universiteto Kancleris Frank Strong rašo:

"Mano nuomonė, svarbiausioji priežastis, vedanti Amerikos Universitetus ir universitetų žmones prie karės remimo buvo viltis, jog po karė per Tautų Lygą galės būti užlaikyta nuolatine ramybė."

Cincinnati Universiteto prezidentas Charles W. Dabney, taip kaip ir daugelis kitų, yra įsitikinęs, kad dabartinė talkininkų grupė sudarytų Tautų Lygą. Jis rašo:

"As kuotikriausiai tikiu j Tautos Lygos planus, Prezidento Wilsono apibudintus. Tikrinybėje mes turime ir dabar Tautų Lygą, kuri turėtų būti padaryta pamatu nuolatinei organizacijai. Jei darbas Paryžiaus bus vedamas toje dvasėje, tai, beabėjonės Lyga bus sudaryta, imant kitas tautas, kurios sutiks ir apsiims užlaikyti jos principus."

Columbijos Universiteto Bernardo Moterų Kolegijos direktorė Virginia Gildersleeve yra persitikrinus, jog "Be tokios Lygos pasaulis vėl sugrįžtų j tarptautiškos anarkijos padėjimą."

Leland Stanford Universiteto (Californijoje) prezidentas Ray Lyman Wilbur skatina Lygos įsteigimą sekanciais žodžiais:

TELEPHONE:

YARDS 165

YARDS 551

Res. Phone Drove 7781

LIETUVIŠKA APTIEKA

F. A. JUOZAPAITIS, R. PH.

DRUG STORE

Pildome Visokius Receptus

3601 So. Halsted Street

Kampas 36tos Gatvės

CHICAGO

ISSIMOKYK DRAPANŲ KIRPIMO AMATĄ.

MASTER SYSTEM

Mes mokiname šį puikų gerai apsimokantį amatą j trumpą laiką. Kirpikai yra labai reikalingi. Vietos nepripildytos laukia. teik dieną ar vakare.

MASTER CUTTING SCHOOL.

J. P. Kucala

118 N. LaSalle St.

Prieš City Hall

Išgydė Jo Patruksmą.

As buvau bjauriai patruks bekeliant skryne keletas metų atgal. Daktarai sakė, kad vienintelė mano viltis pagijimui, tai — operacija. Trusai man nepagelbėjo. Galutinai as sugriebiau ką tokio kas mane visiškai išgydė. Daug metų prasilinko, o patruksimas nesugrįžo, nors dirbau sunkų darbą kaip karpentis. Neturėjau jokios operacijos, nesugalinau jokio laiko, neturėjau nesmagumų. As neturiu nieko padavimui, bet suteikiu pilnas informacijas kaip tu gali rasti pilną išgydymą, be operacijos. Jeigu tu rašai man, Eugene M. Pullen, Carpenter 660 E. Marcellus Ave., Manassas, N. J. Velik iškirpė šį pranešimą ir parodyk j kitiems kurie yra patruks. — tu gali išgelbėti gyvasi arba bent sustabdyti kančias patruksimo ir rapsčius ir pavojus operacijos.

NEPATEMYTI GANTOS

STEBUKLAI

Mes matome šviesią, giedrą dieną, mes matome tamsią naktį, matome labai giedras atmainas — iš giedros j lietu. audrą, sniegą, matome dangų braiznančius žaibus, girdime gvyvę drebinantį griausmą. Kas tą viską atlieka, daugeliui žmonių yra nežinoma, o žinoti privalo kiekvienas. Ši gantos visokeriopą atmainą labai trumpai ir aiškiai yra aprašyta ir pavelskiais išrodyta, knygelėje

Akyvi Apsireiškimai Svieta

KAINA 25 CENTAI

Pilngus siųskite

'LIETUVA'

3253 SO. MORGAN STREET CHICAGO, ILL.

Keturių Veiksnių Drama

Valkata

PUIKUS VAIZDELIS

Labai tinkanti perstatymui

Lošime

Dalyvauja 4 vyrai ir 3 moteris.

KAINA 35 CENTAI

Užsakymus su pinigais siųsti

'LIETUVA'

3253 So. Morgan St. Chicago, Ill.

KENOSHA LIETUVIŲ ATYDAI.

Gen. Agentas: P. Beišis, 182 N. Howland Ave. Šiose vietose galima gauti kas vakarą "Lietuvą":
S. Džiaugis, 462 Jenne St., J. Gotautas, 253 Milwaukee J. Poteliunas, 353 N. Chicago A. Pelis, 552 Grand Ave. St. Jocius, 900 Jenne St.

VIETINĖS ŽINIOS

LIETUVIŲ KARIUMENĖS REIKALUOSE.

Man netikėtai teko būti praeitą nedidelį Lietuvos Kareivijų susirinkimą. Tame reikalavime norėjau ir aš savo mintis išreikšti.

Man rodos, kad dėl pasekmingo Lietuvos Jaunimo organizavimo dėl Lietuvos Kareivijos šioje šalyje reikia atsižvelgti per laisvą ir visas Amerikos Lietuvių Draugijas ir Organizacijas užtikrinti stoti ir išdėstant svarbų kokį turi kareivija apgynime. Tėvynės nuo jos priešų.

Šiame laike kareivijos klausimas yra labai svarbus. Todėl reikia surasti būdus, idant sukeltus upą Lietuvos netik vien Chicagoje, bet po visas Amerikos Lietuvių kolonijas. Po išsiuntimo laisvą ir draugijas ir organizacijas visokių sričių, bus galima rasti, kaip piltis Lietuvos visuomenei tam dalykui, su lyg to bus kas galima ir veikti.

Aš tikin, kad vedimą šito darbo galėtų paimti Chicago Lietuvos Kareivijos organizatoriai.

Su pagarba,
Jonas Valinčius.
1609 N. Wood St.
Chicago, Ill.

IS STANFORD PARK APIELINKĖS.

Susirinkimo Lietuvos Amerikoje 129-ta kuopa, laikydama savo metinį susirinkimą 5 d. sausio 1919 m., Stanford Park vietainėje, nutarė parinkti auką Lietuvos Laisvės išgavimui. Žinoma, tikėtai daug aukų surinkti, nes susirinkime buvo apie 32 ypotos, bet, matyt, ne visiems Lietuvos reikalai rūpi.

Aukavo sekančiai:—
Po \$5.00: Pranas Gilis, Vincas Damijonaitis ir Jonas Sirlius.
K. Malinauskas paaukavo \$1.50
Po \$1.00: S. Radavičia, M. Kutra, P. Akstinas, Dr. P. Petraitis ir Dr. A. L. Yuška.
Smulkų aukų sudeta \$3.55
Viso \$25.05.

Visi pinigai tapo pasiūsti į Neprigulmės Fondą S. L. A. Kasiūnui T. Paukščiui, Pittston, Pa.
Kuopos rašt., P. M. Akstinas.

UŽPUOLIMAI ANT BRIDGEPORTO.

Pracitos seredos vakare apie 7 valandą, ant Union ave. tarpe 32-ros ir 33-čios gatvių užpuolė du nigeriai ant einančio Kazimiero Lamsargio gyvenančio prie 716 W. 31-mos gatvės. Užpuolikai atstato du revolverius į p. Lamsargį ir reikalavo "atiduoti pinigų. Nežiūrint to, kad p. Lamsargis jau yra ne jaunas žmogus, nes turi 60 metų amžių, jis jaučiasi gana stipriu vyru. Jis visai neminėjo pasiduoti plėšikams, ypač kad turėjo kešenių apie \$150.00. Taigi, ilgai nelaukęs, žiebė vienam juodžui su kumščiu į žandą. Tas kaip akmuo krito. Kitas juodis tuomet tarpu prišokė iš užpakalo sudavė p. Lamsargiui du kartus su revolveriu į galvą. Kadangi buvo dar anksti, tai, pasidarius trūkšmū, atbėgo žmonės ir policijantai, ir plėšikai, nieko nepasiekę, pasileido bėgti. Policijantai šovė į juos bet nepataikė.

Ponas Lamsargis kruvinas su dviem žaizdomis atėjo pas Dr. J. Kulį prie 33-čios ir Halsted gatvių. Doktoras, užsiėmęs žaizdas, pasakė, kad sužeidimas nepavojingas.

Mes vėl atkreipiame žmonių atydą kad nesinėsiotų su savių pinigų, jeigu nenori dvigubai nukentėti. Kitas atsitikimas buvo šitokis ant Lime st., tarp 33-čios ir 32-ros gatvių.

Žmogui išėjus vakare apie 11 valandą iš Salfino du jauni vaikėžai su revolveriais užpuolė jį, reikalaudami atiduoti pinigų. Žmogus buvo irgi tvirtas; nieko nelaukdamas, krito vienam užpuolikiui į žandą, tas pargriuvo, tuomet tarpu antras jojo sėbras, budamas užpakalyje, šovė žmogui į galvą. Žmogus, apalęs,

pargriuvo. Tada vaikėžai, persigandę, pabėgo. Žmogus, atsigavęs, nuėjo pas Dr. Kulį prie 33-čios ir Halsted gatvių. Doktoras apžiūrėjęs galvą, atrado dvi žaizdas, kulkos įėjimą ir išėjimą. Išrodė, kad buvo šauta iš šono ir kulka atsimušė į kausą, nuslydo galvos šonu.

Jeigu jau miesto policija nesuvaldo valkatų ir visokių užpuolikų, tai išrodo, kad patys piliečiai turės imti į savo rankas tvarkos darymą Chicagoje. Ypač ant Bridgeporto plėšikai ir visokie ploukai užpuolikai įsivyravo taip, kad vakare jau pavojinga ir gatvė pereiti. Policija iš to, turbūt, tik juokus varinėja.

Į trumpą laiką ant Bridgeporto atsistok penki užpuolikai ir viena užmušė.

PRANEŠIMAS.

Lietuvių Tautiškų kapinių visuotinas susirinkimas įvyks Nedėlioje, sausio 19-tą dieną, 1-mą valandą, po pietų, Mildos svetainėje prie Halsted ir 32-ros gatvės. Malonės susirinkti visi kapinių globėjai, Draugijų delegatai ir lotų savininkai. Nors buvo pasiūta žinia visiems per atvirutes, bet daugelis dėl nepilno savo naujų antraščių ir dėl neprisistatymo per draugijų rėstintikus savo delegatų antraščių, liko be informacijos. Tokiu būdu skelbiame per "Lietuvos" Dienraštį, kad visi prigulintieji prie Tautiškų kapinių yra kviečiami nesivėluoti su pribuvimu į susirinkimą, nes yra labai daug svarbių reikalų aptarimui.

Kviečia Valdyba.

DU PLĖŠIKAI TAPO SUARĖSTUOTI.

Užvakar naktį policijos šoferas, Frederick J. Hlavaty iš Lawndale policijos stoties vienu užsimojimu suėmė du plėšikus. Vienas plėšikas turėjo \$125 kuro, sulyg policijos pranešimo, jis buvo ką-tik pavogęs.

Louis Lorenzini, gyvenantis prie 2436 S. Oakley ave., patelefonavo policijai, kad jo cigaru krautuve 4 plėšikai užpuolė. Šoferas Hlavaty ir patrolmanas Frank Donohue tuojuos nusišubino į minėtą vietą.

Pribuvus policijantams ant scenos, Lorenzini pasakė, į kurią pusę plėšikai nuėjo. Hlavaty, nelaukdamas savo draugo, nusivijo plėšikus. Tuojuos jis pamatė keturis jaunos vyrus einančius. Iššokęs policijantas iš mašinos ir išstraukęs revolverį, suriko: "Visi rankas aukštyn!" Du plėšikai pakėlė rankas, o kiti du pabėgo.

Suimtieji padavė savo vardus, — pirmas kaippo Louis Day iš Louisville, Ky., o antras kaippo Ed. Roman, gyvenantis prie 1030 West 34th Place Bridgeporto. Dab buvo apsirėdęs ant viršų Armijos uniformos darbinėmis kelnėmis, jis prisipažino, kad jis be leidimo prasišalinė iš Camp Grant.

HOTELIO DEDEKTYVAS MATĖ STEBĖTINĄ ŠOKI.
M. Conrad Almqut, detektyvas prie Morrison hotelio, patėmijas nepaprastai stebėtiną šoki vienam hotelio kambaryje. Anot jo žodžių, tai buvęs "nuogalių" šokis; Neilgai laukęs, jis barškino į kambario duris. Duris buvo užraktytos ir detektyvas turėjo palaukti valandėlę iki šokių apsirėdė. Įėjęs rado dvi moteris ir vieną vyrą ir tuojuos pakvietė besilinksmančius į Central policijos stotį.

Viena mergina labai žvaira ir puikiai apsirėdžiusi sulyg vėliausio fasono; ji pasidavė save už Vivian Patrick, 21 metų amžiaus iš Omaha. Ji juokaudama sakė, kad tai esąs jos tikras vardas.

Vyras sakė esąs Thomas White, 39 metų amžiaus, gyvenantis prie 3640 S. Michigan ave. Kita mergina pasisakė esanti Edith Anderson, 21 metų, gyvenanti prie 1341 North Rock-

well gatvės.

Nei vienas iš suarėstuotų nesistengė pasiaiškinti, ką jie tenai darė. Kada buvo priminta apie kaučiją, Vivian drąsiai pasilenkė prie savo šilkinės pantiakos, išimdamą punda dešimtinį; kada ji drąsiai atskaitė \$150, tai suarėstuotojai net apalpo.

Jie turės stoti prieš moralybės teismą.

VAIKAI MOKINA SAVO MOTINAS VIRIMO.

"Methodist Settlement" name mokinama svetimtacių vaikus. Čekų Slovakių ir Lietuvių vaikai, gyvenanti apie So. Halsted gatvę, mokina savo motinas namieje, kaip kepti duoną, virti valgius tokiais metodais, sulyg kurių jie yra mokinami virimo "Halsted Street, Institutional" bažnyčioje 1935 S. Halsted gatvė.

Apie 3000 vaikų ir mergaičių, kas savaitę susirenka į "Methodist Settlement" pasimokinti naudingų amatų. Vaikai yra mokinami dailės, audimo, spausdinimo amato ir virimo. Apart to, yra mokinama misinginio amato, dailės, kursai; taiggi mažyčiams ir vaikų darželiui randasi. Mergaitėms yra siuvimo klairos.

GIRTUOKLYSTĖ NEIŠGELBĖS INFLUENZOS.

Girtuokliavimas netik neišgelbsti nuo influenzos, bet gali ją ir paskubina.

William Boyle, rastas negyvas daržinėje Lake Forest distrikte, mirė nuo influenzos. Šalia jo buvo Nels Hansen, irgi užpuolęs influenza, — ir tas buvo ristas. Šis paskutinis tapo nugabentas į "Lake County" ligonitį. Abu vyru buvo darbininkai. Aplink juodu rasta daug tuščių bonkų nuo svaiginančių gėrimų.

Policija, ištyrus, atrado dar žinę labai nesantariškame padėjime ir padėjo po stiprią kwarantana. Daržinė yra užpakalyje Albert Bock namė.

ŠIADIE 1200 CHICAGIEČIŲ SUGRYŽTA.

Šiadien sugrįžta namo kareiviai chicagiečiai. Jie sugrįžta ne kaip kareiviai, bet kaip civiliai žmonės, iš viso jų yra tarp 1,200 ir 1,500 žmonių. Jie tarnavo prie 31-mos divizijos, 56-tos brigados [dalis "Dixie" divizijos]. Savo laiske šia ką jie praneša:

"Mes išplaukėme iš Brest, Francuzijoje, gruodžio 9-tą d. 1918 m., atplaukėme į Newport News, Va., gruodžio 20d. Camp Stuart laikė mus iki gruodžio 28-tos dienos, paskui mus paslūstė į Camp Gordon, iš čia sausio 9 d. s. m. mes išvažiavome į Camp Grant.

"Kareiviai 116-to, 117-to ir 118-to pulkų lauko artilerijos bus paliuosuti pėtyčioje sausio 17 d. ir tikisi tą pačią dieną po pietų pributi į Chicago. Iš viso jų yra tarp 1,200 ir 1,500 vyrų."

Komitetas, susidedantis iš piliečių dėlei priėmimo sugrįžtančių kareivių jau rengiasi pasitikti sugrįžtančius kareivius chicagiečius. Apart ty, bus priimti ir chicagiečiai, prigulintieji prie "Blackhawk" skyriaus.

Sulyg pranešimo iš Camp Grant, 311-ta tranšėjų baterija, susidedanti iš Oak Park ir Cook pavieto vyrų, yra kelionėje iš Newport News į Chicago.

Be abejo, tokiam dideliame skaitliuje kareivių bus daug ir chicagiečių lietuvių.

TARPE VALKATŲ.

— Ar ištikro tavo brolis yra turtingas?

— Taip, Arizonoje jis yra vertas net \$5,000.00.

— Tai smagi žinia. Bet kodėl net Arizonoje?

Invairios žinios

KOLCHAK PRAŠO AMERIKOS KAREIVIŲ.

Omsk, Sibiras, Sausio 13d. — "Atėitis Rusijos gali nuspręsti tikrai tautiškų steigiamuoju susirinkimu. Ar atėityj Rusija bus monarchija ar radikaliska respublika ne apeina dabartinės valdžios."

Taip pasakė admiralas Kolchak, patvirdindamas savo pranešimą, kad žmonėms bus suteikta proga išreikšti savo norus.

Jis pasirašė po istoriškų dokumentu, kuriame skelbiama, kad būtų laikomi tautiški rinkimai visų Rusų kaip galima greičiau.

Vėliaus jis pranešė atstovams tautiškų, kad Rusų valdžia nori, kad Trans-Sibiro geležinkelis būtų perduotas tarptautiškai technikai komisijai, kurioje John F. Stevens yra pirmsėdis. Admirolas Kolchak išaiškino, kad du didžiausi reikalingumai Rusijoje yra tai sutvėrimai stiprios armijos ir sunaikinimas bolševikizmo.

Kada Admirolas Kolchako paklausė, kaip jis žiuri į talkininkų ir Amerikos intervenciją, jis pasakė: "Rusija šiadien yra baisiai disorganizuota ir jai reikalinga yra finansiska, ekonomiska ir industrialiska pagelba iš Amerikos ir talkininkų, bet labiausiai reikalinga yra amunicija ir drapanos dėl narsių karerivių, kurie kenčia nuošokos reikalingiausių drapanų.

Kas-link intervencijos ryuose nuo Uralo, aš labai norėčiau, kad buriu Amerikos, Anglijos ir Francuzijos kareivių, ne dėlto, kad dalyvauti mušiuose, bet dėl morališko efekto, kokį jie padarytų ant Rusijos kareivių.

Komunikacija su Rusija yra kėbla ir priešo propagandistai, veiklys.

Jeigu kareiviai savo akimis pamatytų, kad Amerika ir talkininkai remia juos kariaime prieš terorizmą, jie tikrai laimės.

Tas ne būtų intervencija į Rusijos reikalus. Tas padėtų išgelbėti tautą. Mano dabartinė armija iš 250,000 kareivių yra užtektinai, apgalėti bolševikus, jeigu ji būtų gerai apdrėdyta ir aprūpinta amunicija. Bet bile kokia talkininkų militariška ar ekonomiska pagelba priklauso visiškai nuo palaikymo geležinkelių, kurie yra sunaikinti. Transportacijos klausimas yra svarbiausias ir jis turi būti pirmas išrištas. Aš patariu talkininkų komisijos, kad ji paimtų tą dalyką iš savo rankas.

Admirolas Kolchak išreiškė dėkingumą Amerikai už suteiktą pagelbą Rusijai ir jis sakė, kad jis meldžiasi, kad tas ir ant toliaus testusi.

DAUGIAU YANKIŲ ATGABENTA.

Newport News, Va., Sausio 16 d. — Kariški laivai Virginia ir Rhode Island pribuvo šiadien į šį portą su 2,000 Amerikos kareivių iš Francuzijos.

UKRAJINA GRUMOJA RUMUNIJAI.

Berne, Sausio 14 d. — Telegamas iš Kievo praneša, kad Ukrainos valdžia pasiuntė ultimatumą Rumunijai, kuriame reikalaujama, kad Rumunija apleistų Bukoviną.

Pranešama, kad Ukrainos kareiviai žengia ant Bukovinos.

DYKAI \$300.00 DYKAI

bus išdalinta

ant 6 maskinio baliaus

kurį rengia

Lietuvių Baltos žvaigždės Pašėlpinis Kliubas

Subatoj, Sausio 18, 1919

M. Meldazio Svet,

2242 W. 23rd Place

Visa lietuvių jaunomenė yra kviečiama nepraleisti šito iškilmingo vakaro, atsilankyti ir paimti viršminėtą dovaną, (prize) priegtam puikiai pasilinksinti, puikioje svetainėje, prie puikios muzikos. Kito tokio vakaro bus ilgu laukti. Su pagarba, vardan L. B. Ž. P. K. Kom.

DVI GERIAUSIOS PROGOS.

Parsiduoda visai pigiai 2 augštų namas, labai geroj vietoj, namas visai gerame padėjime, du pagyvenimai. Randos neša į mėnesį \$26.00, į metus \$312.00. kaina šio namo tik-tai \$1,650.00. Turi būti perduotas į visai trumpą laiką. Mažas įmokėjimas ir lengvos išlygos. Pirkite šį namą tuojuos, nes ant jo į trumpą laiką uždirbsite \$70.00.

Antra proga štai kokia: 2jų tugštų muros namas, 5 ir 6 kambariai, vidui viskas nauja, arzuolo grindys, baltos maudy-nės ir "Sinkos", abelnai sakant, labai puikus ir geras namas, labai geroj vietoj. Randos neša \$45.00 į mėnesį. Šis namas pilnai vertas 5,200.00, bet kas į trumpą laiką pirkš šį namą, tas gaus tik-tai už \$3,950.00. Taigpi mažas įmokėjimas ir lengvos išlygos. Kas-link viršminėtų 2-jų namų atsisaukite tiesiog į savininko reprezentantą — Juozas J. Slikas.

LIBERTY LAND AND INVESTMENT CO.
3301 So. Halsted Street.
Phone Boulevard 677

H. LEIBOVITZ

Persikele atgal

in savo

seną vietą,

kur

pirmiaus

buvo

1650 W. Van Buren St.

arti Paulina Street

PARSIDUODA PIANAS.

Už pigią prekią, galima pamatyti pamedelio vakarais antros lubis.

K. JANKAUSKAS
1965 Evergreen Ave.

tarpe Robey ir Milwaukee Aves.

TEISMAS NUSPRENDĖ \$12,500.

Jury, Superior Teismo, šiadien prieš teisėją Hugo Pam išnešė nuosprendį ant \$12,500. prieš Illinois Central Railroad Company, dėl Walerijos Waiswila, kaipo administratoriai turto jošios mirusiojo vyro, kuris buvo užmuštas rugpjūčio 1, 1914, laike darbo minėtai kompanijai kaipo "car sealer" tos kompanijos freightauzėj ant South Water Street, Chicago. Jis papuolė tarp dviejų kary, kurie turėjo būti sukabinti, sudavus inžinui per neapsižiurėjimą svičiomų nelaimė atsitiko.

Sausio 30, 1917 nuosprendis buvo išneštas per teisėją McKinley tame pat reikale ant \$3,500. Tas buvo sutarta su geležinkelio kompanija su kitais advokatais, kurie, sakėsi, atstovavę poniją Waishwila tuom laiku. Vienok tas buvo padaryta be pritarti-mo ir žinios našlės. Suzinojus apie tokį nuosprendį, ji paėmė David K. Tone ir Frank A. Rockhold, 10 So. La Salle St., kaipo advokatus atstovaujančius ją, kurie panaikino seną nuosprendį ant \$3,500.

Pasekme nanje teismo, kuris tęsėsi per paskutines penkias dienas buvo nuosprendis išneštas per teisėją Hugo Pam ant \$12,500.00. Ponios Waiswila advokatai visuomenei turėjo pranešimą, imdami panašios rūšos ry-las kaip tą sužeidimą prieš geležinkelių ir kitas dideles kompanijas, yra išlošę daug nuosprendžių ant didelių sumų pinigų dėl Lenky, Lietuvių ir kitų tautų. Ponas Rockhold kadaisiai buvo Rusų Vice-Konsuliu Chicagoje ir tokiu būdu jis yra gerai žinomas netik rusams bet ir kitiems Europiečiams.

Ponas Adolph Petrolewitz, 5004 Addison St., Chicago, dadejo ponams Tone and Rockhold tyrinėjimuose ir rinkime reikalingų faktų sąryšyje su Ponigėje: Waiswila byla ir tarnavo kaipo perkalbėtojas tarpe liudiunkų ir advokatu. Jis turi keliolika metų patyrimo panašiuose tyrinėjimuose. Jo pasidarbavimas tai buvo pasekmė tokio nuosprendžio, nes jis suėmė visus svarbius ir reikalingus faktus, reikalingus išlošmū bylos.

sakė:

"Amerikos politika yra tokia, kad būtų pilna publikacija dalykų, kurie bus svarstomi taikos konferencijoj. Yra pageidaujama, kad sesijos būtų atvyros, kad dalykai apsvarstyti. Yra iki tokio laipsnio, kada jie yra galutinai apsvarstami. Gali būti, kad, kada dalykai yra diskutuojami tarp grupių arba komisijų bei ant mitingų visų delegatų su tikslu, kad prieiti prie galutinio susitarimo, būtų nepatartina, kad jos būtų atvyros. Tas nebus slaptą diplomatija kokioje nors prasmeje, nes sutikimas, prie kurio taip prieita, ne bus veikias, pakol nebus patvirtintas visais delegatais atvyroje sesijoje."

BRAZILIJOS PREZIDENTAS NUMIRĖ.

Rio de Janiero, sausio 16 d. Dr. Rodriguez Alves, naujai išrinktas Brazilijos prezidentas, mirė šiadien.

SPARTAKŲ RIAUŠES ERFURTE.

Erfurt, Prusijos Saksonija, sausio 16 d. Spartakų demonstracijos prasidėjo čionai sedrodoje išryto ir biuras vokiečių Tautiškų Piliečių partijos likosi užimtas ir daug dokumentų sudeginta. Kontora laikraščio Allgemeine Zeitung užgriebta Spartakų.